

Елин Пелин

Ян Бибиян на Луната

Който и да си ти, драги читателю, обръщам ти вниманието, че преди да прочетеш тая книга, добре е да знаеш кой е Ян Бибиан.

А неговия живот ще изучиш от книгата „Ян Бибиан“, която излезе преди тая и в която са описани чудните приключения на това интересно момче. От нея ще научиш как Ян Бибиан се сдружи с малкото дяволче Фют, как то замени главата му с глинена, как след това попадна във вълшебното царство на великия магьосник Мирилайлай и как след чудни и смели приключения се спаси.

Неговите страдания и борбата му да се освободи от злото облагородиха душата му, калиха волята му, направиха го смел и предприемчив. Така той се качи на Луната и можа да постигне мечтата, която от векове е движила непримирими учени с буйна фантазия.

Авторът

Ян Бибиян след връщането му от магьосното царство

Ян Бибиян се завърна в родния си град, може да се каже, вече възмъжал. Той бе навършил петнадесета година. Приключенията, които преживя, изпитанията, които превъзмогна, бяха го направили по-мъдър и по-сериозен.

Той се прибра с неизказана радост под бащината си сиромашка стряха и обилните сълзи на майка му очистиха душата му.

С плач Ян Бибиян поиска прошка от родителите си за мъките и страданията, които им е причинил, и даде клетва, че занапред ще стане най-добрият човек в тяхното градче.

Той се облече в чисти прилични дрехи, почна да причесва гладко косата си и престана да ходи бос и гологлав, както по-рано.

Още в първите дни след пристигането си той се зае да помага на стария си баща. Двамата ходеха с магарето в гората и носеха дърва, които продаваха на пазара. Трудът му се услади и работата му беше приятна.

Всички от града, които познаваха Ян Бибиян като палаво и лошо момче, като го гледаха сега, не можеха да му се начудят. Никой не знаеше за неговите приключения. Всички мислеха, че той е бил в някой далечен град на работа, или пък в някое училище.

Ян Бибиян беше станал весел, жизнерадостен, почиташе всички и се отнасяше много любезно както с познати, така и с непознати. Скоро всички жители на града го обикнаха и почнаха да го сочат за пример. Ян Бибиян спечели много приятели между връстниците си и им стана нещо като главатар.

Най-добрият приятел на Ян Бибиян беше Калчо. Той също беше по-раснал колкото Ян Бибиян и работеше в грънчарницата на баща си. Той не дружеше много с другите момчета. Дори ги избягваше. Затова пък много обичаше да излизат двама с Ян Бибиян там някъде в околностите на града, да седнат на някоя поляна под сянката на някое дърво и да си приказват. Там Ян Бибиян надълго и нашироко му разправяше за приключенията, които бе преживял.

– Да, Калчо, много преживях и много научих, Станах друг. Сега съм тук, при родителите си. Жално ми е да ги гледам как бедно живеят. И като си помисля, че и моят живот може да бъде същият, ужасявам се.

Вярвай ми, аз не бих могъл да живея като тях и не искам. А ето че не зная какво да правя. Какъв път да хвана...

Калчо се вираше в дълбоките умни очи на приятеля си, които при тия думи ставаха тъжни, и не знаеше какво да му каже.

– Не, аз трябва да науча нещо – казваше Ян Бибиан след дълго мълчание. – Трябва да науча някой занаят. Жално ми е, че не мога да следвам в училище. Но занаят мога да науча. Кажи ми, Калчо, какъв занаят да изуча?

– Стани грънчар като мене – каза наивно Калчо. – Тогава двамата заедно ще си отворим работилница и никога няма да се делим.

– Не ми харесва тоя занаят – рече искрено Ян Бибиан. – Нещо друго ме влече, какво – и аз не зная... Когато вечерно време легна да спя у нас на чардака, очите ми се отправят към звездното небе... Каква далечина, какъв простор!... Душата ми отива там. А когато изгрее Луната, пълна, закръглена, вижда ми се толкова близка и позната, като че ли там съм роден, и нещо ме тегли там да отида. И като се увлека в мисли, това нещо не ми се вижда невъзможно. И знаеш ли какво, Калчо? – Един ден аз ще отида там. Нещо ми казва, че ще отида.

Калчо гледаше приятеля си, неговия замислен вид, неговата решителна мисъл, която даваше блясък на челото му, и се усмихваше блажено. Той му вярваше и затова му каза дружески:

– Ян Бибиан, ако ти решиш да идеш на Луната, заведи и мене.

– Би ли дошъл? – запита сериозно Ян Бибиан, като хвана ръката на приятеля си.

– С тебе навсякъде, Ян Бибиан! – отговори Калчо и после попита: – А как мислиш да отидем там? Да намерим пак дяволчето Фют, то може би ще ни помогне.

– Не искам вече да имам работа с дяволчета, Калчо. Аз мечтая да изобретя някаква особена хвърчаща машина, не балон, не самолет, а нещо друго, по-силно и по-бързо.

– Как ще я направиш, Ян Бибиан? Ти би трябвало да бъдеш техник.

– Да – каза Ян Бибиан, – бих желал да стана техник.

Очите му светнаха. Ян Бибиан и Калчо до тъмно седяха на любимото си място и приказваха. По високия небесен свод наизскачваха звезди, замигваха, затрептяваха. Скоро на изток се подаваше лунният кръг и заливаше с мека синкава светлина цялата околност. Планината се изправяше като черно видение на някакво гигантско чудовище, а над нея почваше да се издига Луната. Наставаше чудна тишина.

Ян Бибиан протягаше ръка нататък към небето и казваше:

– Ето я, Калчо... Там ще те заведе. Там сигурно има живот и хора като на нашата Земя, която е родна сестра на Луната. Ще бъде интересно, нали!

Калчо се притискаше до приятеля си и подплашен и удивен пред великата гледка на обсипаното със звезди небе, едвам продумваше:

– Да...

При майстор Франц

В средата на града, гдето ставаше пазарът, гдето бяха кафенетата, дюкяните, паметникът, голямата чешма и гдето спираха автомобилите, се намираше и техническата работилница на Франц Техниката. По името му може да помислите, че тоя бае Франц беше чужденец, французин или немец. Не, Франц беше чист българин от същия град. Истинското му име беше Иван Цървулт. Той беше скитал много по света, ходил беше в Америка, в Австралия, обиколил беше цяла Европа и най-много беше стоял във Франция, гдето беше научил занаята. Той знаеше добре френски език, затова гражданите го нарекоха Франц – Франц Техниката.

Работилницата на Франц се помещаваше в един широк дюкян, който някога е служил за налбантница. Пред вратата на работилницата имаше захвърлени открай време всевъзможни части от различни машини, зъбчести колелета, счупени железни оси от вагони, големи празни гранати, парчета от релси, голям парен котел и какви ли не части от разни машини, събирани кой знае откъде. На двата прашни прозореца пък бяха натрупани в безредие дребни работи, разглобени часовници, части от велосипеди, късове от самолетна перка, примуси, електрически батерийки, части от грамофони и други, и други.

Всички тия чудновати работи привличаха любопитните дечурлига, които се трупаха и живо тълкуваха службата на тия всевъзможни предмети, и водеха препирни кое нещо от каква машина може да бъде.

Препирните им разрешаваше Франц, към когото децата често се допитваха.

– Това ли? – казваше усмихнато той, като навеждаше глава, за да надникне по-добре над очилата си. – Това е подкова от коня на Крали Марко.

– Ами това, Франц?

– Това е гръмоотводът на Вавилонската кула.

– Това?

– Това е парче от сабята на Дон Кихот. Това е копче от палтото на Мойсея. Това е часовникът на цар Соломона.

Франц беше добродушен и весел човек, обичаше да се шегува и се радваше на децата, Франц разбираше от всичко и знаеше всичко по техниката. Каквато машина и да се развали в града или по селата, викаха него. Той поправяше шевни машини, мелници, мотори, вършачки,

велосипеди, часовници и автомобили.

Ян Бибиян още като малък често обичаше да се спира пред работилницата на Франц и да наблюдава чудесните, изложени на прозореца, и тия странни железни скелети и части от разрушени машини.

Когато Калчо му каза, че за да може да направи машина, с която да отиде на Луната, трябва да учи техника, Ян Бибиян веднага си спомни за Франц.

Дали би могъл да постъпи при Франц?

Ян Бибиян прекара неспокойна нощ. Желанието му да отиде на Луната оживя в него и завладя душата му. Той почна да крои планове за чудната машина, с която ще отлети. При Франц той може да научи много работи. Но в главата му изпъкна друга мисъл.

Ах, ако беше Фют – малкото дяволче! С него Ян Бибиян би отишел без всякаква машина.

Франц или Фют?

– Не, никога вече с Фют. Не желая вече да имам работа с дяволи. Само със собствените си сили и способности ще вървя напред, па каквото ще да става.

Рано една сутрин Ян Бибиян отиде пред работилницата на Франц. Той се спря далечко пред нея и не се решаваше да влезе. Франц вече бе на работа. Пред дюкяна му стоеше някакъв камион и той го обикаляше с инструменти в ръка, заничаше в мотора, лягаше под него, буташе нещо под колелетата и от време на време влизаше в дюкяна, за да вземе някой друг инструмент. По площада още нямаше никакво движение. Само пред някои кафенета седяха един-двама подрали еснафлии и сърбах кафенце.

Ян Бибиян се повъртя доста около работилницата на Франц. Градският часовник удари осем и половина. Това стресна Ян Бибиян. Той нерешително се озърна наоколо и тръгна за дома си. Но отведнъж се върна, като че някой го дръпна.

С нерешителни крачки той отиде до работилницата.

– Добро утро, Франц – каза той и сне учтиво каскета си.

– О, какво правиш, Ян Бибиян, къде се изгуби? Че ти май много си пораснал! – заприказва Франц и после добави: – Слушай, Ян Бибиян, я ми помогни малко. Подпирай от тая страна капака.

Ян Бибиян мълчаливо и с готовност хвана тенекиения капак на машината, а Франц се наведе и почти завря главата си вътре.

– Не виждам вече, дявол да го вземе! С тия очила вече не мога да си служа – заговори той. – Трябва да ги сменя... Е какво правиш ти бе, Ян

Бибиан? Харесваш ми, като те гледам. Станал си добро момче.

Ян Бибиан се зачерви, но пак не отговори, срам го беше.

– Какъв ашлак беше! Помниш ли колко пъти съм те гонил оттука?

Какво правиш сега, работиш ли?

– Не – каза Ян Бибиан. – Сега помагам на баща си, но бих искал да си намеря работа. Искам да уча занаят.

– Хубаво, хубаво, Ян Бибиан – каза Франц и погледна внимателно над очилата си. – Нали ти казвам – друг ми се виждаш сега.

– Бих ли могъл да постъпя при тебе, чичо Франц? Да ме научиш за техник?

– Стига да искаш, моето момче – каза родителски Франц. – И да имаш желание... Мене ми трябва един такъв чирак.

– Искам, как да не искам – рече зарадван Ян Бибиан.

– Тогава вземи и запаши тая престилка и на работа!

И така Ян Бибиан постъпи на работа при Франц. Захвана от сърце да помага и да се учи.

Той ту в ковачницата вдигаше тежкия чук и заедно с Франц ковахя някое нажежено желязо, ту някаква дупка въртеше с желязна машина, ту с шофьорите пътуваше, за да опитват колата, ту гуми лепеше, ту електрическа мрежа поставяше по къщите. Работата му спореше, ръката му пипаше с похватност, умът му сечеше, той бързо влизаше в тайната на разните мотори и Франц му се радваше, хвалеше се и се гордеше с него.

Вечер след седем часа, когато затваряха работилницата, и в празничен ден Ян Бибиан се срещаше с Калчо и отиваха на разходка из полето.

Неговата мечта да се качи на Луната растеше. Планове след планове се въртяха в главата му и му даваха подтик към работа.

– Калчо – казваше той на приятеля си, – напълно разбрах автомобилната машина. Проста работа, но чудесно измислена. Всичко измерено, всичко докарано до най-тънка подробност... Но би могло да се измисли и друго нещо... Майсторът има една голяма книга, в която са описани всякакви машини. Има чудновати работи. Само че е написана на французки...

Калчо слушаше с учудване Ян Бибиан и гълташе всяка негова дума.

– Научи французки, Ян Бибиан!

– Да, ще науча. Ще видиш, че ще науча.

– Ами ще ходим ли на Луната, Ян Бибиан?

– Ще ходим, Калчо. Бъди сигурен...

Вечерно време, когато имаше пълна Луна, Ян Бибиан излизаше в

тяхната малка градинка и наблюдаваше небето.

Кръглата Луна се подаваше полека зад планинските върхове. Изпърво червена, после полека-лека побледняваше, докато се извиси и застане сред звездите. Сенките по нея, прилични на странни изображения, ставаха по-тъмни и жълтият кръг изпъкваше по-релефно. Ян Бибиан не снемаше поглед от нея. Очите му се насълзяваха от напрегнатост и понякога му се струваше, че пред Луната застава образът на малкото дяволче Фют и я засеня.

Ян Бибиан се стресваше.

– Да, с Фют аз бих отишъл още сега – казваше той и се хващаше за челото. И в главата му почваха да се роят всевъзможни мисли. Ян Бибиан се питаше:

– Франц или Фют?

Старият приятел

Запален от мечтата си да отиде на Луната, Ян Бибиян почна да се учи и да се труди с голямо внимание. Майстор Франц не можеше да му се начуди. Той виждаше как всеки ден Ян Бибиян напредваше, радваше се от сърце и се отнасяше с него не като с чирак, а като с другар.

Ян Бибиян положи живо старание да изучи автомобилните мотори, затова с особена страст се залавяше да помага на майстор Франц, когато докарваха на поправка някой от големите автомобили, които ежедневно минаваха оттук, защото през градчето им се кръстосваха две от най-важните шосета, които свързваха през прохода на планината няколко отдалечени и по-големи градове.

Когато работеше, Ян Бибиян се интересуваше за всичко и разпитваше майстор Франц подробно и за най-малките частици на тия вълшебни мотори, които с такава сила и точност теглеха големите коли.

Така Ян Бибиян проникна бързо в тайната на тия машини, които за него бяха едно откровение.

Той вземаше от майстор Франц всички дебели книги, написани на французки и немски език, в които имаше изобразени различни машини и мотори, отделните им части и подробности. И вечерно време, когато се прибираше в къщи, когато старите си лягаха, той сядаше на масата в малката си стаичка и дълго прелистваше тия чудни книги. Той почна да разбира всички чертежи, всички дреболии по тях, вземаше молива, чертаеше ги и мислено ги сглобяваше част по част.

Но той не беше доволен. Той не знаеше чужд език и му се струваше, че гледа върху страниците като сляп. Колко ли скрити тайни има в тях, които той не разбира! Колко мисли се нанизват от тия малки непознати букви, в които той не може да проникне! И в сърцето на Ян Бибиян се породило желание да научи един чужд език и да разгадае скритите тайни на тия ситно изписани книги.

И веднъж, когато поправяха в работилницата някакъв малък електрически мотор, Ян Бибиян внезапно попита:

– Майсторе, кой език е по-лесен – французкият ли, или немският?

Майстор Франц го погледна изпитателно над очилата си и каза:

– Всички езици са лесни, стига да има човек желание да ги научи.

Аз научих французки лесно. Само че бях във Франция между французи.

– А тука дали може да се научи?

– Малко мъчно, но може. Има учебници за това. Ще питам учителя, дето преподава в гимназията.

Ян Бибиян замълча. А на другия ден, когато се яви в работилницата, майстор Франц го срещна засмян, подаде му една книжка и каза:

– Ето на, подарък от мене. По тая книжка можеш да учиш французки. Препоръча ми я учителят и каза, ако нещо не разбираш, иди при него и го попитай.

– Па и мене можеш да питаш – прибави майстор Франц, – граматиката не зная, ама някои думи ще ти казвам.

Ян Бибиян пое с вълнение книгата и почна учудено да се взира в надписа на кориците.

Всяка вечер Ян Бибиян почна да чете тая книжка, да се занимава, да учи букви, срички и думи като дете от първо отделение. И увлечен, той някога седеше до късно, пишеше думи и гласно ги произнасяше. А когато дигаше глава да си почине, в него внезапно се явяваше чудната мисъл да отиде на Луната. И веднъж след дълго четене той вдигна глава и изтръпна от учудване: На столчето зад него седеше неговият стар приятел, дяволчето Фют, и му се усмихваше.

– Фют! – извика Ян Бибиян и скочи от стола. – Фют, какво търсиш тук?

– Аз не забравям старите си приятели – каза Фют. – Ако имаш нужда от нещо, аз съм на твое разположение.

– Не, не, Фют, иди си! Всичко е свършено между мене и тебе. Иди си по дяволите, не си ми потребен! – извика ядосан Ян Бибиян.

Фют почна лукаво да се кикоти, но не мръдна от стола:

– Фют, махни се оттука – извика високо Ян Бибиян, – махни се, или пак ще ти откъсна опашката!

При тоя вик на Ян Бибиян Фют трепна, скочи от стола и се намери пред вратата.

– Аз може да ти потрябвам пак, Ян Бибиян, няма защо да се сърдиш. Работата, която си намислил – да отидеш на Луната без мене, – не ще ти се удаде. Помни това!

Фют бързо изчезна.

Ян Бибиян остана сам и душата му като никога се изпълни с един необясним страх. Той угаси лампата и си легна. През нощта спа тежко и видя мъчителен сън. Присъни му се, че пътува към Луната, възседнал върху гърба на Фют. Те дълго се носиха между звездите. Когато приближиха до Луната, Фют се разтърси силно, хвърли го от гърба си и Ян Бибиян почна да пада надолу със страшна сила.

Ян Бибиан извика, събуди се и с учудване видя, че е паднал от леглото си върху пода.

На другия ден той се яви в работилницата мрачен и невесел. Майстор Франц се учуди, като го видя.

– Днес не ми се виждаш добре – каза майстор Франц, като го потупа по рамото.

– Няма ми нищо – отговори Ян Бибиан и мълчаливо се хвана за работата.

– Ян Бибиан се научи да кара автомобил и това му правеше особено удоволствие. Той често се качваше при някой шофьор, който минаваше отгук, и отиваше до съседния град, като държеше сам кормилото. Оттам с друг автомобил се връщаше обратно. Майстор Франц се радваше на усърдието на Ян Бибиан и всякога го пуцаше.

Над тяхното градче ежедневно минаваха самолети. Когато се чуваше техният остър шум, Ян Бибиан излизаше развълнуван, отправяше очи към небесната шир и търсеше тая чудна птица-машина, която блестеше горе в сиянието на слънцето като зелен лебед и се носеше със силата и стремителността на орел.

Ян Бибиан я следеше дълго. Очите му се насълзяха от блясъка на небето, но той не снемаше поглед от нея, докато тя не потъне, изгубена в необятното пространство.

– Ян Бибиан, би ли се качил на тоя орел? – питаше го майстор Франц.

– На драго сърце – отговаряше Ян Бибиан с тревожност и очите му блясваха.

– Не те ли е страх?

– Не! – отговаряше твърдо Ян Бибиан.

– Ами ако се случи злополука?

– Злополука може да се случи и с автомобил, и с влак, и с обикновена кола дори. Опасността всякъде е еднаква. Аз мисля, че най-сигурна и най-стабилна е хвърчащата машина. Във всеки случай с нея стават много по-рядко злополуки, отколкото с автомобила например. Ех, как бих желал да се кача!

Един ден се чу, че някакъв самолет кацнал на полето, недалеч от града.

Из улиците се разтича народ да го види. Мъже, жени, деца тичаха на превара към полето да видят чудната птица, която бе слезнала там.

Никой не знаеше какво е станало. Някои викаха, че самолетът паднал и се разрушил. Други казваха, че се запалил. Трети разправяха, че

видели човек, който пада с парашут.

Ян Бибиан грабна един велосипед от работилницата и преди всички се намери на полето, гдето бе се случило това.

Там, на зелената равнина, бе кацнала тая голяма бяла птица с разперени криле и около нея се суетяха двамата летци. И двамата бяха млади хора, с изпечени лица, със светли очи.

– Момче – обърна се един от тях към Ян Бибиан, – имате ли в града някои техници, които да разбират от автомобилни машини? Трябват ни някои инструменти.

– Аз разбирам! – каза живо Ян Бибиан.

Те го изгледаха с недоверие, но Ян Бибиан повтори:

– Аз работя при майстор Франц. Ние поправяме автомобили... Аз вече доста разбирам техните машини.

– Трябва ни един такъв и такъв ключ – каза един от летците, – дали имате? Нашият е изгубен или забравен.

– Имаме – каза Ян Бибиан, – да го донеса ли?

– Да, и по-скоро, ако е възможно!

Ян Бибиан се качи на велосипеда и с всички сили замина за града. След няколко минути той пак бе тук.

– Ето ключа – каза той и прибави: – За всеки случай има и други инструменти.

Летците му благодариха и се хванаха на работа.

Ян Бибиан почна да следи какво правят, да обикаля и да се учудва на тая странна хвърчаща машина. Той надничаше вътре, гледаше отворената машина, където двамата летци работеха, пипаше крилата, опашката и стоя дълго пред грамадната перка. По едно време той се обърна и каза на летеца:

– Като че ли нещо капе отдолу...

Един от двамата, който бе се качил при перката и преглеждаше внимателно нещо, бързо скочи на земята.

– Къде? – попита той заинтересувано.

– Ето тук отдолу. Едвам-едвам се забелязва.

– А-а, да, да – каза летецът, като пипна с ръка. – Благодаря ти, момче. Как се казваш?

– Ян Бибиан.

– Не би ли желал да станеш летец?

– Имам голямо желание – каза Ян Бибиан. – Как ми се иска да летя!...

В това време около кацналия самолет бе се струпало цялото

население от малкото градче. Всеки беше дошъл да види отблизо чудната птица, чието бръмчене толкова пъти бяха чували над главите си.

Те, като гледаха Ян Бибиан, който говореше с летците, завиждаха му и се гордееха, че един техен съгражданин, макар и малък още, се явява на помощ и при това разбира от работата.

Подир един час повредата беше поправена и летците почнаха да се готвят за път.

– Бихте ли взели и мене? – попита срамежливо Ян Бибиан, като се сбогуваше с тях.

– Ако искаш, да те вземем – рече весело летецът. – Само че как ще се върнеш? Ние ще слезем в столицата.

– За връщане лесно – каза Ян Бибиан. – Аз имам силно желание да летя!

– Добре. Облечи тази дреха – каза единият, като му хвърли едно кожено палто, – тури и тая кожена шапка, защото горе става много студено.

– Ян Бибиан навлече широката дреха и цял потъна в нея. Нахлу и кожената шапка. Събраният народ почна да се смее и да ръкопляска.

Ян Бибиан седна в самолета зад пилота. До него седна другият летец.

Запалиха мотора, той зашумя силно. Народът отстъпи и направи място. Машината се плъзна на колелетата си, измина известно разстояние, след това се отдели леко от земята и почна бързо да се издига.

Народът се раздвижи и извика ура. Мъжете почнаха да махат с шапки, жените – с кърпички, а децата с възторжени викове се спуснаха след хвъркналата вече машина. Скоро тя се вдигна високо и направи няколко кръга над града. Ян Бибиан махаше отгоре с ръка и поздравяваше народа.

Отведнъж самолетът се изви по права посока, вдигна се още по-високо и отлетя.

Ян Бибиан се носеше в самолета спокоен и весел. Той бе хвъркал върху гърба на дявола, черната врана също го бе носила. Мирилайлай, преобърнат на орел, също бе го вдигал нависоко. Той бе преживял много опасности, затова не го беше страх. Напротив, това човешко изобретение го радваше и възхищаваше. Той летеше над живописни места, над високи гористи планини и му идеше да извика от радост.

Неочаквана среща

Ян Бибиян се завърна от летенето си с един пътнишки автомобил, шофьорът на който му беше добре познат.

Когато влезе в работилницата, майстор Франц го погледна внимателно под очилата, засмя се и каза:

– Е, Ян Бибиян, ти ме остави, без да се обадиш!

– Така стана, майсторе. Не исках да изпусна случая.

– Е, доволен ли си?

– Много, много.

– Страшно ли бе горе?

– За мене никак. Напротив, видя ми се много приятно. Бих желал да стана летец!

– Стани. Ще се радвам, ако един ден минеш над дюкяна ми със самолет и ми пуснеш от него едно писъмце.

Няколко дена поред в целия град не се говореше нищо друго, освен за самолета и за летенето на Ян Бибиян. Всички се гордееха, че в техния град се намери едно такова смело момче, което има щастието да лети. Техен съгражданин досега не беше се качвал на самолет.

Местният вестник описа цялата случка с възторжени думи за Ян Бибиян и даде портрета му.

Когато научиха, че Ян Бибиян се е завърнал, всички любопитстваха да го видят, а учителите го повикаха в училището, за да разкаже на учениците впечатленията си от това летене. Ян Бибиян разправи живописно и спокойно всичко. Учениците го слушаха с внимание и го гледаха с почит като някой герой, дошъл от приказките.

В работилницата на майстор Франц цял ден минаваха любопитни граждани да видят Ян Бибиян и да се запознаят с него. Той ги посрещаше свенливо и любезно отговаряше на всички въпроси. Ян Бибиян отведнъж стана известен в целия град.

Родителите му не можеха да се нарадват. Те се гордееха със своя син и един ден излязоха да се разходят с него заедно из града. И като чуваха хората да казват: „Ето, гледайте – родителите на Ян Бибиян, баща му и майка му“ – сърцата на бедните старци се топяха от блаженство, очите им се пълнеха със сълзи.

Калчо особено се радваше на подвига на Ян Бибиян. След като се върна, той всеки ден надвечер, когато работилницата се затваряше,

отиваше и вземаше Ян Бибиан да се поразходят извън града и го разпитваше по сто пъти за най-малките подробности.

И тогава двамата приятели пак се размечтаваха за своето пътуване до Луната.

– За такова пътуване самолетът не е пригоден и не би издържал. При това неговата скорост е твърде малка. Би трябвало да пътува най-малко шестдесет години, за да стигне до Луната. Значи, ако ние тръгнем сега, на Луната ще стигнем вече побелели старци – казваше Ян Бибиан.

Калчо го слушаше унесено и учудено.

– Трябва да се измисли друга машина – продължаваше Ян Бибиан, – машина, която да върви с бързината на светкавица... Едно пътуване до Луната трябва да се извърши за не повече от пет-шест часа.

Калчо не възразяваше. Той слушаше и гледаше Ян Бибиан с широко отворени очи, като че никога не беше го виждал.

Един ден на края на града, близо до Калчовата грънчарница, спря един чудесно хубав кафяв автомобил, който блестеше на слънцето, като че току-що беше изведен от фабриката. Човекът, който го караше – един възрастен господин с бяла фуражка, – повика с ръка Калчо, който беше излязъл пред грънчарницата да види тоя толкова хубав автомобил. Калчо бързо се затича и с не любезно шапката си.

В автомобила седяха една голяма и една по-малка госпожица.

Човекът, който караше автомобила, каза:

– Момче, познаваш ли Ян Бибиан, за когото вестниците писаха, че летял със самолет?

– Как да не го познавам – отговори Калчо, – той ми е най-близък приятел.

– Ах, колко се радвам! – извика по-голямата госпожица. – Значи, ще можем да го видим.

– Нима ще можем да го видим? – плесна с ръце по-малката.

Възрастният господин, който имаше изпечено и сурово лице, но приятна и хубава усмивка, каза:

– Тебе как те казват, момче?

– Калчо.

– Слушай, Калчо, можеш ли да намериш Ян Бибиан и да го доведеш тука? Много искаме да го видим.

– Веднага, веднага! – рече Калчо и хукна с всичка сила из кривите улици на града. Кучета лавнаха по него, кокошки се разбягаха по пътя, деца се залепиха по зидовете, като го видяха как тича. А като мина през пазара, хора изскочиха от дюкянните си – да видят защо тича това хлапе

и дали някой не го гони.

Запъхтян и потънал в пот, Калчо се втурна в работилницата на майстор Франц.

– Ян Бибиян – каза Калчо задъхан, – оставяй всичко и тичай с мене! Пред нас спря един автомобил с две момичета. Пратиха ме да те викам. Много искат да те видят. Чели вестника, дето пише за тебе.

– Да отида ли, майсторе? – обърна се Ян Бибиян към майстор Франц, който също си работеше нещо.

– Разбира се, че ще идеш – рече майстор Франц, – щом те викат.

Ян Бибиян тури каскета и излезе, последван от Калчо.

Когато те приближиха автомобила, двете момичета завикаха от радост:

– Да, той, той е! Ето го, иде! Боже мой, колко е пораснал!

Ян Бибиян се приближи развълнуван до автомобила. Той позна Лиана и Иа. Те слезнаха и го запрегръщаха.

– Татко! – каза Лиана на стария господин. – Ето го, това е Ян Бибиян, нашият спасител.

Старият морски капитан подаде ръка на Ян Бибиян и бащински го целуна по челото.

– Ян Бибиян, как си, как живееш? – говореше бързо Лиана, милваше го и не можеше да се нарадва. – Колко ми е драго, че пак се видяхме! Четохме за тебе във вестника и идем нарочно да те видим.

– Ян Бибиян, Ян Бибиян! – викаше просълзена Иа и се държеше за ръката му.

И двете бяха хубави, облечени в сини копринени рокли.

Ян Бибиян ги гледаше развълнуван и мълчалив. От вълнение думите му се спряха на гърлото и той не можеше да проговори.

По бузите му се търкулнаха сълзи. Той се наведе и с гореща благодарност целуна ръката на Лиана.

– Пак се видяхме... пак... – едвам продума от вълнение той. – Мислех, че сте ме забравили. Аз много мислех за вас, но не знаех къде сте. Вие навярно заминавате! Останете тук! Останете за малко! Колко ще се радват родителите ми!

– Ян Бибиян, ние ще останем за един-два дена – каза капитанът. – Искам да видя родителите ти... Още, искам да те взема при нас. Моите деца постоянно мислят за тебе. Ти ще дойдеш, ще дойдеш при нас, там при морето.

– Да, да, ще дойдеш ли, Ян Бибиян? – викнаха едновременно Лиана и Иа.

– Разбира се! – каза Ян Бибиан. – Но какво ще правят без мене бедните ми родители?

– Всичко ще се нареди! – рече старият капитан.

Прощавай, роден край

Лиана каза на Ян Бибиян да се приготви, а след три дена те ще минат да го вземат.

Автомобилът с пътниците замина. Ян Бибиян дълго гледа след него със светнали очи, а когато тая чудна кола се изгуби по криволиците на далечния път, той въздъхна, наведе глава и се замисли.

Калчо беше съкрушен. Нима трябва да се разделят с приятеля си! Очите му се напълниха със сълзи. Той се помъчи да ги задържи, но те изобилно потекоха по страните му.

– Ян Бибиян – едва промълви той, – ти искаш да ме оставиш. Ако се разделим, ние никога вече няма да се видим.

– Е, Калчо – каза Ян Бибиян, – какво да се прави? И мене ми е мъчно, но.

– Значи, ти наистина искаш да ме оставиш?

– Какво да се прави...

– Аз, който толкова време ти носих главата и я пазех като моя... Не искам да се разделяме, Ян Бибиян! Вземи и мене!

– Ще видим, Калчо, ако е възможно...

– Направи всичко, Ян Бибиян, но не ме оставяй!... Не ме оставяй!

Калчо опря лицето си до рамото на Ян Бибиян, хвана ръката му и се разрида.

– Мълчи, Калчо!... Успокой се! Аз ще кажа на Лиана, може би ще вземат и тебе.

Пълните със сълзи очи на Калчо се засмяха...

– Ах, колко, колко ще съм ти благодарен! И заедно ще идем на Луната – каза Калчо, като избърса очите си.

Когато Ян Бибиян каза на майстор Франц, че ще замине, той го изгледа над очилата, изненадан и учуден.

Ян Бибиян помисли, че майсторът ще иска да го разубеди да не заминава, затова добави виновно:

– Няма какво, майсторе. Мисля, че така за мене ще бъде по-добре.

– Разбира се, разбира се, моето дете. Иди! Върви! Скитай по света, докато си млад. Но не забравяй, че все трябва нещо да научиш. Да знаеш някакъв занаят, та да можеш да живееш честно и да не изпадеш в неволя. Аз се радвам. Само за едно ми е жално...

– За кое?

– За бедните ти родители. Ще останат съвсем самички. А те тъй много те обичат и тъй много се гордеят с тебе! Кой ще ги гледа на старини?

– Аз няма да ги забравя, майсторе. Ще им помагам, където и да съм. Майстор Франц потупа чирака си по рамото и му рече:

– Добро сърце имаш ти, Ян Бибиян. Дай боже, дано успееш! Аз най-много ще се радвам да чуя само добро за тебе.

Ян Бибиян се наведе и целуна ръка на майстора. Ян Бибиян се върна в къщи развълнуван и неспокоен.

– Какво ти е, синко? – рече бедната му майка, като го видя, и очите ѝ се наляха със сълзи.

А когато Ян Бибиян ѝ каза, че ще замине надалече, тя се похлупи на миндера и се разрида отчаяно.

Сърцето на Ян Бибиян се разкъса от мъка, като видя страдащата си майка. Той я вдигна, прегърна я и почна нежно да ѝ говори:

– Майко, не тъжи за мене! Аз няма да ви забравя никога. Аз, макар и далече, пак ще се грижа за вас.

В това време влезе баща му, който бе научил вече от майстор Франц, че Ян Бибиян ще замине надалече.

Той прегърна малкия си син и поиска да му каже твърдо и заповеднишки:

– Синко, ти няма да заминеш! Не те пушам!

Но той не намери сили. Сълзи обляха сухото му лице и плач заглуши думите му.

Ян Бибиян почна да утешава старите с нежни и хубави думи. Той им каза, че няма да ги забрави и като има възможност, ще ги вземе при себе си в далечния град.

На третия ден пристигна хубавият автомобил на капитана заедно с Лиана и Иа. Те отидоха право в къщата на Ян Бибиян.

Майката и бащата ги посрещнаха със скръбни лица.

– Вземате ни единственото дете – каза майката.

– Това е за негово щастие – рече капитанът. – Аз искам да го изуча. Не се противете, а го благословете, защото той е добро момче. Ще го дам да се учи в морското машинно училище. След три-четири години вие ще му се радвате, като го видите, и ще се гордеете с него.

– Знам, че е за негова полза – каза бащата, – но ми е мъчно. Понеже бог иска, нека така да бъде! Дано всичко хубаво да излезе!

Ян Бибиян се приготви. Взе си нещата в едно малко извехтяло куфарче, целуна ръка на майка си и на баща си, па тръгна да се качва в

автомобила.

В това време пристигна майстор Франц с още няколко познати. А пред къщицата им, гдето бе спряла колата, бяха се натрупали много хора от града и от махалата. Всички бяха чули за заминаването на Ян Бибиан и бяха дошли да го изпратят.

Съседските момчета му дадоха големи китки цветя. Всички го поздравяваха от сърце и му пожелаваха добра сполука. Майстор Франц целуна Ян Бибиан по челото и сложи няколко банкноти в ръцете му. После се обърна към капитана и рече:

– Хубаво да знаете – от това момче ще излезе голям човек. Доброто, което му правите, няма да иде нахалост.

Най-после автомобилът тръгна по тесните и криви улици на града. Там бяха се струпали много хора. Всички поздравяваха с ръка Ян Бибиан и викаха:

– Добър път, добър път!

Автомобилът скоро напусна града и се впусна по широкия път. Ян Бибиан се обърна и хвърли прощален поглед към родното си градче, към хубавата планина над него и очите му се насълзиха. Когато бяха изминали доста далеко, пътниците съгледаха напреде си малка човешка фигура, която стоеше наред пътя и махаше с две ръце да спрат.

– Калчо! – извика Ян Бибиан и помоли Лиана да спрат.

– Ян Бибиан, вземете и мене, не ме оставяйте! – записка Калчо.

Лиана каза нещо на баща си на някакъв непознат език.

Капитанът погледна въпросително Ян Бибиан и в очите му разбра молба.

– Да го вземем ли? – попита усмихнат капитанът.

– Колко ще се радвам! – каза Ян Бибиан.

– Тогава качвайте се!

Ян Бибиан и Калчо бързо се качиха в колата. Лиана посегна с ръка и помилва разплаканото лице на Калчо.

След пет години

Един ден във всички вестници се появи следното известие:

"Техникът Ян Бибиан е приготвил интересна летателна машина, с която се приготвява да замине за Луната. Неговият уред, върху който младият техник е работил цели две години, е приготвен всецяло от него с помощта на другаря му Калчо. Тоя уред се различава от всички досегашни летящи апарати. Той не е нито самолет, нито ракета, нито торпедо, каквито апарати бяха приготвявани досега от разни мечтатели и смели хора, които искаха да стигнат до Луната.

Машината на Ян Бибиан е нещо особено. Тя ще лети с помощта на радиовълни, които неизчерпаемо ще произвежда сама в себе, като използва главно космическите лъчи и слънчевата светлина. По тоя начин енергията на тоя апарат ще бъде неизтощима и ще развива една невероятна бързина. Според думите на изобретателя, апаратът му, по желание, може да се движи от 30 километра в час, та до 30 000 километра в минута.

Всички подробности за едно пътуване до Луната са предвидени: преодоляването на големия студ, който цари в междузвездното пространство във от земната атмосфера, автоматическо произвеждане на необходимия въздух, кислород и вода.

Според пресмятането на изобретателя с тоя апарат той може при пълна бързина да стигне до Луната за 24 часа.

Смелият Ян Бибиан е човек млад, едвам навършил двадесет години. Неговото минало е пълно с тайнствени приключения, които са описани от Елин Пелин в книгата „Ян Бибиан. Приключенията на едно хлапе“. Това известие на местните вестници се разнесе със светкавична бързина. Цели три дена всички радиостанции, всички телеграфни апарати разнасяха по четирите краища на Земята необикновената новина и всички вестници по света я отбележиха като необикновено чудо. Кореспонденти от всички страни тръгнаха лично да се уверят и да видят изобретателя.

Името на Ян Бибиан прогърмя по цялата Земя. За няколко дена спряха всички интереси към политическия живот, който кипеше между разните държави. Обществото на народите преустанови заседанията си.

Най-голямо учудване произведе първото пробно летене на Ян Бибиан. То излезе съвсем сполучливо. Ян Бибиан се вдигна със

светкавична бързина 20 хиляди метра над Земята, направи кръг над цялата страна и слезе бавно. Машината работеше чудесно и отиването на Луната, което досега се смяташе за една смешна мечта, отведнъж стана нещо възможно и лесно. При втория пробен полет Ян Бибиян обиколи за няколко секунди цяла Европа и се върна благополучно като от някоя най-обикновена разходка.

И в двата тия полета Ян Бибиян се придружаваше от Калчо. Те двамата бяха неразделни.

Иа, малката осиновена дъщеря на морския капитан, се молеше на Ян Бибиян да вземе и нея, но той отказа. Макар че вярваше в сигурността на апарата си, той все пак се боеше да не се случи нещо на малката му приятелка, с която бяха преживели толкова приключения в царството на магьосника Мирилайлай.

Ала тая новина поразява страшно бедните родители на Ян Бибиян. Те го чакаха с такова нетърпение да се върне при тях да го видят. Той им пращаше често писма и пари и те сега живееха по-добре. Старата не тъчеше вече чуждо, а бащата си гледаше лозето и беше доволен.

Но когато чуа, че любимият им син иска да пътува до Луната, бедните старци съвсем се отчаяха. Те ходеха тук-там, питаха, разпитваха и се връщаха сломени от подобни новини.

Те помислиха, че детето им се е побъркало, и майката почна всеки ден да ходи на черква и да се моли за него.

– Навярно пак злият магьосник го е уплел и иска да го мъчи – казваше с въздишка бащата.

Двамата старци, за да развеят скръбта си, често излизаша самички вън от града по пътя, гдето бе заминал синът им. Нататък ги водеше смътна надежда, че по някакво чудо може да го срещнат, че се връща при тях. Наскоро те получиха писмо от Ян Бибиян. Той ги утешаваше и ги молеше да бъдат спокойни и да не мислят нищо лошо, защото пак скоро ще се видят. В писмото имаше и портрет. Какъв хубав беше станал техният син! Пораснал, облечен в бяла моряшка униформа. Погледът му чист, смел, умен. Подпрян с ръка на чудната машина, той се усмихваше хубаво, мило като ангел.

Майката обсипа с целувки портрета на хубавото си момче, тури го в пазва и тръгна по съседи и познати да го показва и да се хвали.

Ала наскоро радостта на майката и бащата беше помрачена. Съобща се, че подир една седмица Ян Бибиян ще тръгне за Луната.

Машината

На летището в морския град стоеше машината на Ян Бибиян, с която той искаше да пътува до Луната.

Хиляди любители се трупаха да видят това ново изобретение.

И наистина то представляваше нещо странно. Върху двете малки колелета с дебела гумена окръжност клечеше големият корпус на летателния уред, блестящ на слънцето, приличен на огромна риба с жълто-металически перки. От двете страни на огромното тяло стояха закрепени стълби с перила. Отгоре се намираше вход, който можеше херметически да се затваря. Не много високо над тая машина се обтягаха много металически жици от разна дебелина – това бяха антените. Отстрани се нареждаха малки кръгли прозорци с дебели слюдени стъкла. Такива прозорци, само че по-големи, лежаха и от двете страни на главата на тая риба, която трябваше да се вдигне в безпределните пространства.

Вътрешността бе недостъпна за публиката. Тук бе кабинетът за пътниците, където бе монтиран и регулаторът на радиовълните, и трансформаторът за космическите лъчи.

Няколко огромни, тайнствено устроени фарове се намираха от всички страни на корема. А в опашката, която се простираше 50 метра назад и която на най-тънкото си място имаше дебелина десет метра, се помещаваха складовете за храна, инструментите за правене на вода, уредите за произвеждане на изкуствен въздух, запаси от отделни части и новоизнамереният уред за неизтощима студена светлина, която по сила надминаваше няколко пъти слънчевата светлина. Тя бе пригодена да служи за сигнали и за разсичане на непрогледната тъмнина в междупланетното пространство.

Всичко бе добре обмислено, старателно изчислено и изкусно направено. Тая летателна машина беше едно чудо на съвременната техника, която Ян Бибиян бе използвал гениално, като бе прибавил и много свои тайни изобретения. Той беше взел със себе си и няколко нови смъртоносни оръжия, не по-големи от обикновен фотографически апарат. Тия оръжия действаха с особени невидими лъчи. Те не поразяваха смъртно, но спираха на далечно разстояние всяко живо същество, което искаше да нападне, всяка машина, която се движеше, и повръщаше назад най-тежката граната, изхвърлена от огнестрелно оръдие.

Вътре в летателния уред бяха поместени и няколко съвсем малки и

леки самолети, но по-големи от най-големите планински орли, които също така можеха да се движат с радиовълни, произведжани в самите тях по най-прост начин.

Тия самолети Ян Бибиян вземаше, за да може по-лесно да пътува по Луната, когато стигне там.

Тоя чуден апарат стоеше сред летището с глава, повдигната малко към небето, и внушаваше учудване и страх. Около него обикаляше Калчо, обясняваше на публиката разни работи и пазеше да не пипат.

Калчо беше станал хубав момък със светли очи, с гордо изправена глава. Лицето му бе осветено винаги от една хубава и добра усмивка. А когато говореше за Ян Бибиян, той се вдъхновяваше и лицето му ставаше още по-хубаво.

Някои хора от публиката го запитваха с подигравателна насмешка:

– Ще донесете ли по едно парче от Луната? Казват, че тя била цялата от злато.

Калчо отговаряше вежливо, достойно и сериозно:

– Ние не отиваме за злато. Нашата цел е научна. Желанието на Ян Бибиян е да послужи на науката, за да може да се проникне в тайната на тия далечни и загадъчни светове.

– Ще успеете ли?

– Ако не вярваме в успеха си, няма и да тръгваме. Ние не пътуваме само за авантюра, макар че ни влече непреодолимо любопитство. Ние се осланяме на силата и мощността на нашия апарат. Ян Бибиян е предвидил всичко. Ако не се върнем до една година, тогава вие, които гледате в хубавите и ясни зимни нощи царицата на небето – Луната, – ще си спомняте, че там са нашите гробове.

Като казваше това, Калчо се усмихваше решително и героично.

Оставаха още няколко дена до тръгването. В града се натрупа хиляден народ, дошъл от всички краища на Земята, От цяла Европа и от Америка бяха дошли пратеници на най-големите вестници, тичаха нервно насам-нататък и всеки от тях искаше да види Ян Бибиян.

За да се успокоят всички, Ян Бибиян обяви, че два дена преди тръгването той ще държи на летището сказка за своето пътуване и ще вземе сбогом от Земята, която го е родила, и от земното човечество.

Преди отлитането

На определения час тук се стече небивало множество. От всички краища бяха надошли хора да видят Ян Бибиан и да чуят неговите думи, да научат неговия план.

На летището беше издигната висока трибуна. Поставени бяха много високоговорители, за да може речта на смелия пътешественик да се чуе по-надалеч.

Всички чакаха с нетърпение. Голяма част от публиката беше дошла тука още от вечерта, за да заеме по-добро място и да види отблизо Ян Бибиан. Тия хора прекараха нощта на самото място, като спаха на открито и на голата земя. Цялото поле бе пълно с коли, каруци, автомобили. Няколко самолета от Европа бяха докарали много чужденци.

Настана уреченият час. Ян Бибиан, придружен от морския капитан, от Лиана, от хубавата Иа и от приятеля си Калчо, се покачи на трибуната.

Публиката се раздвижи и избухна в гръмогласни поздрави и ръкопляскания, които дълго не стихваха. Тия възторжени поздрави се понесоха с още по-голяма сила, когато Ян Бибиан слезе от трибуната и помогна на старите си родители да се качат при него. Колкото да им беше жално, че синът им заминава за Луната и предприема опасно и пълно с изненади пътешествие, те не можеха да въздържат силната си радост пред възторга и почитта, които народът му отдаваше.

Ян Бибиан се изправи на трибуната и даде знак с ръка за тишина. Той бе облечен в хубава бяла моряшка униформа и стоеше гордо и смело. От постоянно мислене за небето очите му бяха добили чист и спокоен поглед. Обгорялото му лице дишаше свежест. В жестовете му имаше решителност и сигурност.

„Уважаемо събрание – започна той. – Радвам се за интереса, който проявихте към моите планове и който ви е събрал тук. Благодаря на всички за възторжените овации и поздрави. Зная, че за мнозина моите намерения изглеждат лудешки. Може би те имат право. Но това не може да ме разколебае. Подир два дена аз тръгвам...”

Да, аз тръгвам на едно страшно пътешествие. Първото, което човек от Земята предприема – пътешествие до Луната.

Милиони години нашата майка-Земя и небесната царица – Луната – си пращат мълчаливи погледи, гледат се като тайнствени загадки,

виждат се, а не се познават. Науката и фантазията издигат човешкия дух до красивата наша спътница и се мъчат да я разгадаят, да я разберат. Колко мечтатели през хубавите нощи вдигат печални и учудени погледи към нея, колко астрономически тръби я стрелят с проникателните си мъртви стъклени очи!

Науката и астрономията са ни открили много нещо за Луната. Но все пак тя си остава за нас тайна.

Не, докато човек не тури ръка непосредствено върху нея, тя ще си остане за него тайна. Това ми даде идея и подтик да предприема едно непосредствено изследване. Аз съм сигурен, че това лудешко мое предприятие ще се увенчае с успех и че скоро вие, жителите на Земята, ще получите първото известие за моето благополучно пристигане там.“

Като каза тия думи, избухна буря от възторжени викове и ръкопляскания.

"Напълно вярвам в сигурността на моя апарат, който нарекох „Светкавица“. Неговата енергия е неизтощима, неговата сила и бързина са необикновени. Неговото управление е най-леко. Той върви сигурно и безшумно. Разстоянието, което дели Земята от Луната и което се изчислява на 384 415 километра, аз смятам да измина за 10 денонощия, като изминавам около хиляда километра на час. Аз ще напусна Земята и нейната въздушна обвивка за един миг и ще навляза в междупланетното студено и тъмно пространство, от което ще виждам Земята все повече и повече да намалява. Каква е Луната? Дали е мъртва планета, лишена от живот, къс сгурия, с изядена и разнебитена от катастрофи повърхност? Има ли атмосферна обвивка, или е лишена от нея? Върху тия въпроси науката още спори. Аз си зададох тежката задача да опитам лично. Ще бъде ли приятно моето посещение на нашата нощна царица, или ме чакат неизвестности? Готов съм на всичко.

С мене е моят верен и безстрашен приятел Калчо и аз няма да чувствавам самота, ако на Луната няма живи същества.

Ето я моята „Светкавица“. Ако на Луната не намеря удобства, каквито има на Земята, моята чудна машина ще ме доведе пак тука. Все пак аз съм приготвил всичко необходимо, за да мога при най-лоши и неблагоприятни условия, при липса на въздух и вода дори, да прекарам там най-малко 10 дена.

Сега нека ви кажа „сбогом“ и „довиждане“. Няма да ви забравя! Но понеже няма още установена редовна поща между Земята и Луната, аз ще ви се обаждам по моето чудно радио."

Ян Бибиян свърши с усмивка. Публиката наново избухна в

нескончаеми ръкопляскания.

Отлитането

Най-после настана многоочакваният ден на отлитането. Беше чуден май. Небесният купол особено тържествено блещеше и се готвеше за посрещането на Ян Бибиян. Времето бе тихо и спокойно. Нещо празнично се чувствуваше в цялата природа. Планините се открояваха в лазура, величествени, зелени, и високите им върхове гледаха към небето гордо, самоуверено и спокойно.

Часът на отлитането беше точно определен. То щеше да стане вечерта, когато пълният образ на Луната изплава на хоризонта.

Цял ден около летището гъмжеше народ, а надвечер, когато слънцето зайде и прати последните си прощални лъчи над Земята, събраните почнаха да се трупат около „Светкавица“, която спокойно и гордо издигаше своето лъскаво металическо тяло и очакваше момента да се отдели от Земята.

Морето бе утихнало и гладката му повърхност игриво се галеше под нежния лъх на настъпващата вечер.

Ян Бибиян правеше последен преглед на машината. Той беше весело възбуден, но душевно спокоен. Той не се съмняваше в своя успех и с нетърпение поглеждаше часовника си. Калчо пъргаво му помагаше и също нетърпеливо поглеждаше към небето.

Когато Слънцето залезе и стана тъмно, „Светкавица“ отведнъж цялата засия от една синкава, силна, но мека фосфорна светлина. Тя освети цялото летище така хубаво, че по земята можеше да се види най-малката изгубена игла.

Народът се раздвижи и бурни възторжени викове се разнесоха.

Ян Бибиян и Калчо се покачиха върху светещото тяло на машината и размахаха шапките си към множеството.

Иа се покачи бързо при Ян Бибиян, подаде му един хубав букет от пресни цветя, прегърна го и със сълзи се прости с добрия си приятел.

– Довиждане, довиждане, довиждане! – викаше публиката.

– Добър път! Довиждане! – завика едногласно множеството, което нетърпеливо очакваше часа.

Ян Бибиян, като изпрати последен поздрав, отвори капачето и потъна в „Светкавица“.

Всички обърнаха очите си към изток, гдето хоризонтът над морето полека-лека се обагряше с лека червена заря. Тя бавно-бавно се засили,

обагри морето и след малко из него изплава червеният край на Луната, чието отражение заигра над безкрайните води.

Луди викове на възторг забучаха като морски вълни. Народът отново се раздвижи и развълнува.

Луната полека-лека се измъкваше из бездните на морето. Нейният лик бе чист, ясен, червен. Скоро той се отрязва наполовина, след това почна да расте, да се уголемява и най-последно целият кръг се показа.

– Добър път! – каза Ян Бибиан на Калчо, който седеше до него в машината и наблюдаваше със затаен дъх изгрева на Луната.

Развълнуван, Калчо прегърна приятеля си, и двамата се целунаха братски.

Ян Бибиан пресегна и натисна копчето, което светеше пред него. Нова, още по-силна светлина изгря от „Светкавица“. Тя бавно и безшумно се плъзна напред, след това изправи предната си част, вдигна се леко и грациозно над земята и полетя нагоре.

Като се издигна на около 500 метра над летището, тая светеща огромна риба почна бавно да прави кръгове над събрания народ. Цялата околност беше феерично осветена от меката синя светлина. Народът хвърляше шапки, викаше, ръкопляскаше и шумеше.

Като направи няколко обиколки, „Светкавица“ се обърна срещу изгрялата и застанала спокойно небесна царица-Луната – и се устреми към нея със светкавична бързина. От опашката на машината се проточи грамадна светлина, която се изля над морето и го позлати.

Тая светлина вървеше със светкавична бързина все по-нагоре и по-нагоре. Скоро апаратът заприлича на малка комета с дълга опашка, която летеше към небесата, където я чакаха хиляди звезди, наизлезли да я посрещнат.

Подир половин час „Светкавица“ се виждаше като малка звезда, която чертаеше тънък път от светлина, а после се изгуби от погледа на събрания народ.

А Луната спокойно и бавно се издигаше. Пълна, закръглена, хубава, тя следваше своя вечен път между звездите.

Ян Бибиан и Калчо дълго наблюдаваха как Земята постепенно и със страшна бързина се отдалечаваше от тях и най-последно изчезна. Тогава те устремиха поглед към Луната – тяхната цел.

– Ето ни вече на път! – рече Ян Бибиан.

– Да, най-последно – каза Калчо – мечтите ти се сбъднаха, Ян Бибиан.

– Да, мечтите ти се сбъднаха, Ян Бибиан – чу се един трети глас зад тях.

Ян Бибиян бързо и изненадано се обърна. Зад него в кабината стоеше Фют и се смееше лукаво.

– Фют! – извика гневно Ян Бибиян. – Какво търсиш тук?

– Придружавам те, мой стари приятелю.

– Значи, ти искаш пак да ти откъсна опашката. Радвам се, защото може да ми дотрябва на Луната.

– Не се безпокой, мой стари приятелю, аз само те изпращам. Аз съм с тебе само до границата, до която има сила влиянието на Земята, след това те напускам. Аз нямам работа на Луната; моята мисия е долу на Земята между хората. Ето подир една минута ти си вече на 50 хиляди километра над Земята. Дотук е моят път. Не ти ли е приятно да те изпращам?

– Така и така си се качил, ела с мене на Луната! – каза шеговито Ян Бибиян.

– Нали ти казах, моята мисия е на Земята между хората. Те имат нужда от дяволи.

Калчо мълчеше намръщен. Той гледаше с неприязън към Фют и се чудеше защо Ян Бибиян не го убие с невидимите и всеунищожавачи лъчи, които можеше да произвежда техният апарат.

– Ето предела на Земята. Прощавай, Ян Бибиян, завиждам на смелостта ти и ти пожелавам добър път!

И той изчезна.

Пътуването

Когато изкусно направените уреди на „Светкавица“ показаха, че Ян Бибиян и Калчо преминаха въздушната обвивка на Земята и навлязоха в областта на междупланетното пространство, Ян Бибиян натисна копчето за най-силна бързина и апаратът полетя с устрем на куршум, излязъл от пушка.

Ала вътре в машината бързината не се усещаше и двамата смели пътници се чувствуваха, като че стоят в спокойна стая. Те не чувствуваха и невъобразимия студ, който владееше тук. Техният отоплителен апарат действуваше отлично и поддържаше най-умерена температура.

От време на време Калчо преглеждаше всички инструменти за мерене на температурата, бързината и разстоянието, на което се намираха от Земята, и даваше съобщения по радиото. В тоя миг всички радиопредаватели на Земята чуваха най-ясно сведенията и всички вестници най-подробно ги предаваха.

"- Сега сме на 30 000 километра. Температурата въвн 150 под нулата. Бързина 1000 километра в час. Ускоряваме постепенно. Апаратите работят отлично. „Светкавица“ лети право към Луната, която почва да изглежда огромна. Виждаме ясно кратерите и планините. Ние сме здрави и бодри. Нищо не ни липсва."

От време на време Ян Бибиян, който седеше спокойно на своето удобно кресло, се обръщаше усмихнат към другаря си и го питаше бодро:

– Е, как си, Калчо?

– Чудесно! – отговаряше Калчо и залепваше лице на прозорчето под него.

Навън беше безкрайността – жълта, неизвестна. И в тая страшна тъмнина с бързина летяха право срещу тях звездите, които ставаха все по-големи и по-големи. Ето там някъде се показва едно огромно тяло, светещо със синкавозелена светлина. То приличаше на кръгло парче от хубав мек облак, каквито понякога се застояват на нашето небе пролетно време. Между всички небесни тела, които се виждаха от „Светкавица“, то изглеждаше най-голямо.

– Юпитер! – извика Ян Бибиян. – Това е Юпитер, най-огромната планета от слънчевата система. Той е 1305 пъти по-голям от нашата Земя, завърта се около оста си за 10 часа, а прави една обиколка около

Слънцето не като нашата Земя за една година, а за цели 12 години.

– Ян Бибиян, погледни там! Какво чудно нещо! Една грамадна звезда, поставена в един светъл пръстен.

Ян Бибиян залепи лице на другото прозорче.

– Това е Сатурн. Оригинална планета. Около нейното тяло, на грамадно разстояние от него, разбира се, стои един облачен пръстен, неразделим във всичките движения на обвенчаната планета. Сатурн е 733 пъти по-голям от нашата Земя. Около Слънцето обикаля за 29 години и половина, а около оста си – за 10 часа.

„Светкавица“ летеше безшумно в пространството с шеметна бързина. Като се гледаше от нея, впечатлението беше такова, като че тя стои на едно място, а срещу нея летят с невъобразима бързина огромните светещи тела на звездите, които изглеждаха като изрязани върху непрогледно тъмния фон.

Отведнъж тъмнината се свърши и апаратът попадна в едно ослепително сияние.

– Съмна се! – извика Ян Бибиян. – Съмна се за нас, но долу на Земята още е нощ. Погледни Слънцето!

Калчо погледна от другото прозорче. Слънцето не се виждаше. Там някъде в пространството гореше огромен ослепителен пожар и те плаваха в светлината му. Изчезнаха звездите, нямаше небе – всичко беше светлина.

Тая ослепителна светлина не можеше да се търпи. Тя нахлуваше на потоци през малките прозорчета на „Светкавица“, пълнеше кабината на пътниците и ги заслепяваше.

– Спусни черните стъкла! – даде заповед Ян Бибиян.

Калчо бързо стана, хвана една малка ръчка, натисна я леко и върху прозорците паднаха едновременно дебели черни стъкла. Ала светлината беше толкова силна, че проникваше и през черните стъкла, които макар че я омекчаваха, не можеха да премахнат съвсем нейното неприятно действие.

– Пусни и виолетовите! – каза тогава Ян Бибиян.

Калчо хвана друга ръчка и пред черните стъкла паднаха други, силно виолетови. Това укроти тая страшна светлина и я направи повече търпима.

Магнитната стрелка от компаса на самолета се въртеше бързо и безспирно. Само от време на време, когато „Светкавица“ в безумния си устрем изминаваше хиляди и хиляди километри, стрелката вземаше известно направление и бързо и немирно трептеше.

– Влияние от някоя планета, която приближаваме – казваше Ян Бибиан и бързо изменяше посоката.

По тоя начин той изменя няколко пъти посоката, като поддържаше бързото въртене на стрелката. С това той избягваше влиянието на някои от големите планети, които можеха да го повлекат и да го отбият от пътя му.

Той имаше хиляди остроумно изработени инструменти във вид на спирала, на часовници, на тръбички, които наблюдаваше непрекъснато и които му помагаша да върви право към Луната.

Съобщение с Луната

„Светкавица“ летеше със страшна бързина през нетърпимото сияние на Слънцето. Не можеше да се наблюдава нищо, защото, щом се вдигнеха тъмните стъкла, през малките прозорчета нахлуваха ослепителни лъчи, които не позволяваха да се гледа.

– Спи ми се – обади се Калчо по едно време. – Ян Бибиан погледна другаря си.

Лицето на Калчо беше бледо и уморено, клепките му падаха и главата му се наклоняваше от дрямка.

– Добре, поспи малко, почини си, а след това аз ще си почина.

Калчо се отпусна върху малкото удобно канапе, потъна цял в него и веднага заспа.

Ян Бибиан му постави на главата една мека шапчица, върху която се преплитаха като паяжини няколко тънки сребърни жици. Това беше специален уред, изнамерен от Ян Бибиан. Тоя уред приемаше къси вълни само от известна дължина, които, като минаваха през тялото, успокояваха нервите и причиняваха лека отмора. След като действуват само няколко минути, и най-умореният се чувства отпочинал и отморен. Духът се ободрява, енергията се засилва и мисълта заработва с будна енергия.

С тая шапчица на главата Калчо не спа дълго. Той се събуди свеж и бодър, па каза весело:

– Ян Бибиан, сега е твой ред да починеш.

Ян Бибиан сложи на главата си магическата шапка и на свой ред се отпусна на канапето.

Калчо взе управлението на „Светкавица“ и като натискаше разните там копчета и гледаше внимателно разните уреди за измерване, затананика си една песен.

В това време отстрани задрънка радиоприемникът, който бе направен да приема съобщения от Земята. Съобщенията се предаваха от специален радиопредавател, построен от Ян Бибиан в дома на морския капитан.

Звънът беше толкова силен и продължителен, че Ян Бибиан се събуди внезапно и попита с безпокойство:

– Какво има, Калчо?

– Звъни приемникът.

– Какво има, кой се обажда?

– Освен звън нищо друго не се чува.

Ян Бибиян тури на ушите си другия чифт слушалки, ала едно силно звънтене го заглуши и той бързо ги сне.

– Чудна работа! – каза той. После се изсмя високо. – Ей, Калчо, Калчо, ти си забравил да отвориш преподавателя!...

Ян Бибиян посегна и бутна едно копче, като пак надяна слушалките.

– Ало, ало!

– Кой там?

– Ало, ало!... Тук „Светкавица“, там кой?

Чу се весел и продължителен смях.

– Кой се смее?

– Познай, Ян Бибиян, познай! Кой съм? Чуваш ли ясно?

– Да, чувам... Фют... ти ли си, дяволе, да, ти си...

– Аз съм, Ян Бибиян, рекох да ти се обадя. Виждаш ли, не съм те забравил. Удивлявам се на смелостта ти. Спомняй си за мене и на Луната! Донеси ми някой подарък!

Гласът замлъкна.

Ян Бибиян продължи да слуша.

– Ало! – обади се един нежен глас.

– Ало, кой там?

– Ян Бибиян, как си, защо не се обаждаш? Чакам с нетърпение! Два дена вече! Къде си, какво си? – заговори треперещ женски глас.

– Калчо! Иа, Иа се обажда! – извика развълнуван Ян Бибиян и се обади бързо: – Иа, ти ли си? Ах, колко се зарадвах! Пътуваме чудесно, но сме записани. Няма какво особено да съобщим. Вървим със страшна бързина... Вече сме на половин път! И двамата сме добре. Току-що спях малко и сънувах Земята.

– А мене, мене забрави – обади се полушеговито Иа.

– Не, Иа, не съм те забравил. Ще ти се обадя от Луната...

– А, Ян Бибиян, слушай! Случи се нещо много интересно: преди малко у нас дойде един хубав и много елегантен младеж. Каза, че е твой най-близък приятел, и поиска да ти се обади.

– И обадили се?

– Да, именно той говори преди малко с тебе. И знаеш ли какво? – Каза, че ме обича и иска да се ожени за мене. Той също направил машина за пътуване до Луната, по-бърза и по-съвършена от твоята. Искане да ме заведе... Да, видиш ли какъв любезен приятел, а ти не искаше

да ме вземеш.

– Разбирам. Пази се от този човек – това е дяволът Фют! Той ми се обади преди малко. Пази се от него! Не му вярвай нищо и не дружи с него! Ако случайно иска да ти направи нещо лошо, откъсни му опашката и я запази, докато се върна. Чуваш ли, Иа?

– Да, Ян Бибиян, чувам, чувам.

– Запомни добре, ако се опита да ти направи нещо лошо, откъсни му опашката! Без нея той е безсилен.

Ян Бибиян остави бързо слушалката и погледна магнитната стрелка. Тя беше взела едно само направление и трептеше полека.

– Пак сме се доближили до някоя планета – обърна се той към Калчо и натисна малка ръчка. Подир една минута магнитната стрелка пак почна да се върти бърже около оста си.

Успокоен от това, Ян Бибиян се замисли.

– Какво мислиш, Ян Бибиян? – попита го Калчо, който забележи това.

– Фют още не е престанал да ме преследва... Той се явява пред Иа. Боя се за нея, макар че я предупредих.

– Ти не трябваше да му връщаш опашката, Ян Бибиян. Той и досега щеше да ти бъде роб. На дявол нямай никаква вяра.

– Неговата сила е дотам, гдето граничи земната атмосфера. Ние сме далече от нея и той не може да ни стори нищо. Да, но нашите близки са там долу на Земята, драги ми Калчо, и аз се безпокоя за тях.

Калчо наведе глава и също се замисли.

– Не се безпокой, Ян Бибиян! – каза след малко той. – Ние ще бъдем в непрекъсната връзка със Земята и ще бдим.

Пристигане на Луната

С голяма бързина почнаха да се сменят нощ и ден. „Светкавица“ със своята невъобразима бързина потъваше в нетърпимото сияние на деня, когато пространството представляваше едно море от светлина, и от него веднага се втурваше в непрогледна тъмнина, изпъстрена с малки и големи звезди.

И ето че в едно такова преминаване от светло в тъмно Ян Бибиан, който вече с трескаво любопитство не отделяше око от прозорчето пред него, възторжено и радостно извика:

– Калчо, гледай!... Приближаваме, приближаваме!

Калчо залепи лице на прозорчето пред него.

– Какво е това, какво е това, Ян Бибиан? – извика тревожно той.

– Луната, Луната! Виж колко е тържествена! Тя се готви да посрещне първите си гости от нейната сестра – Земята...

И наистина срещу тях тъмната бездна на простора се изпълваше с огромното осветено кълбо на Луната, не вече такова, каквото го виждаме от Земята. Нейният кръг, който оттука гледаме гладък, на нашите пътници се показва наъбен от планинските възвишения, между които потъваха дълбоки бездни.

Дотук Ян Бибиан и Калчо бяха изгубили всякакво понятие за местонахождението си по отношение на Земята, Луната и Слънцето. Понятието „нагоре-надолу“ беше изчезнало. От Земята те излетяха нагоре, а тук те се спущаха към Луната надолу. Тя стоеше под тях така огромна, както човешкото въображение не може да си я представи.

Те летяха със светкавичен устрем надолу право към нея и скоро нейните граници изчезнаха. „Светкавица“ излезе из последната тъмнина и под нея се показаха далече сухи планински вериги, пространни равнини, грамадни кръгли дупки на кратери, огромни каменисти възвишения. Лицето на Луната вече не светеше. То приличаше донякъде на лицето на Земята със своите зелени, сиви и жълтеникави петна, само че сенките, хвърлени от планините и възвишенията, тук изглеждаха черни като мастиленни петна.

Ян Бибиан полека-лека намали хода на „Светкавица“ толкова, колкото бързината да не пречи на спокойното наблюдение, и почна да прави широки кръгове и да оглежда за място, където можеше да се слезе.

Скоро той се намери само на един километър над лицето на Луната

и чак тука усети леко съпротивление. След летенето си в едно почти празно пространство той усети, че влиза в тънък въздушен пласт.

– Въздух! – обърна се той към Калчо. – Нашата земна астрономия твърди, че около Луната няма въздух. Излиза, че това твърдение не е вярно. Но все пак в него има нещо правдоподобно. Въздушният пласт около Луната трябва да е доста тънък. Ето на, нека се спуснем по-ниско... Така... Тук не сме на повече от 500 метра над лунната повърхност... Усещаш ли, Калчо?

– Пластът, в който навлязохме, е по-гъст, съпротивлението е по-голямо. Тоя въздушен слой според мен има гъстота на земния въздух по високите планини. Да, твърде тънък е въздушният пласт на Луната, Но е достатъчен да може да се живее в него.

И като направи една лека и бавна обиколка над равнината, която се намираще под тях, заобиколена като с венец от не много високи, но много островърхи планини, той натисна едно копче и даде няколко смели изстрела с електрическото оръдие, което беше поставено върху главата на „Светкавица“.

– Нека това бъде поздрав на Луната и известие за нашето пристигане.

Отдолу към тях се повърна ехото, трикратно повторено. В това време Калчо радостно извика:

– Ян Бибиян, виждаш ли? Хора ли са това, или животни? Из едни дупки там под планината изскачат някакви животни или хора, които тичат в паника по всички направления.

Ян Бибиян взе бинокъла.

– Не се предполагаше живот на Луната. Но това, което виждам, са живи същества, може би хора. Как силно подскочат! Преди да слезем, трябва да се приготвим за отбрана.

– Нека спуснем няколко знамена! – рече Калчо.

– Да, да... Пусни!

Калчо извади от сандъчето, което се намираще под седалището на неговото канапе, няколко зелени знамена, върху които бе изобразен глобусът на Земята, отвори едно от прозорчетата и почна да ги пуца едно по едно над мястото, където тичаха тия непознати лунни същества. Знаменцата почнаха да падат много полека и дълго време се задържаха.

Това учуди Калчо.

– Притеглянето на Луната е много по-слабо от земното – каза Ян Бибиян. – Един килограм, какъвто познаваме на Земята, тук тежи само стотина грама. Тук много леко ще се движим, Калчо.

Когато знамената паднаха върху повърхността, странните същества, които тичаха като безумни, се спряха. След малко колебание те всички се втурнаха към мястото, където паднаха тия първи предмети, дошли от Земята, застанаха на широк кръг около тях и налягаха.

– И оттам се понесоха някакви странни, дружно хармонични гласове като от черковен хор, които Ян Бибиан и Калчо чуха много ясно. – Това трябва да са жители на Луната. Пригответи ли оръжията?

– Да – каза Калчо.

– Тогава нека да слезнем!

„Светкавица“ се наклони надолу, направи едно витлообразно движение, спусна се бавно и като изправи дългото си тяло успоредно с повърхността, плъзна се и кацна леко върху една пепелива равнина, покрита с тънка растителност, прилична на лишейте, които покриват сухите канари по нашите земни планини.

Обитателите на Луната

Когато „Светкавица“ кацна, всички тия странни същества, които бяха обградили на голям кръг мястото, гдето паднаха знамената, се разбягаха бързо, пръснаха се и се изгубиха зад близките хълмчета, пръснати като грамадни островърхи пирамиди, зад които се простираше веригата на висока планина.

Преди да слезе от машината, Ян Бибиян прегледа всички апарати и инструменти за измерване и изследване. След това даде първата радиograma от Луната, Тя беше кратка:

„Пристигнахме благополучно и кацнахме бодри. Луната е обитаема от живи същества, с които не сме влезли в съприкосновение, защото току-що кацнахме. Горещината е голяма. Ще пращам ежедневно сведения.“

В същия миг големите радиостанции на Земята получиха чрез Иа съобщението и подир няколко часа вестниците от целия свят съобщаваха новината.

Иа, която непрестанно седеше до апарата, скокна от радост и запляска с ръце.

– Лиана, татко! – развика се тя. – Ян Бибиян се обади от Луната! Пристигнал благополучно!

Морският капитан и Лиана се втурнаха развълнувани при апарата, по който Иа, развълнувана, пращаше поздрави на Ян Бибиян.

Докато Ян Бибиян водеше разговор със Земята, Калчо бе отворил вече капака, през който се влизаше в „Светкавица“, и застанал на стълбичката, бе изхлузил цялото си тяло навън и гледаше.

Понеже Слънцето блещеше силно и ослепителни отражения от осветените червени, жълти, сини и разноцветни сипеи, които стояха като големи петна по планините, силно дразнеха очите, Калчо си сложи големи черни очила и почна с любопитство да наблюдава.

Скоро не високо над него прехвъркна някакво животно, прилично на магаре, с дълги уши, с ципеста опашка, разперена като ветрило, и с големи крила като на прилеп. Върху него бе възседнало едно друго животно, което напомняше човек, но все пак много се различаваше от него.

– Ян Бибиян – обади се през капака Калчо, като се наведе, – над нас хвърчи едно магаре, възседнато от някакъв странен човек.

Ян Бибиян отвори другия капак и погледна. Но понеже

ослепителната светлина блесна отведнъж в очите му, той примижа и се върна да сложи черни очила. Когато погледна отново, над тях почна бавно да обикаля чудното животно със своя чуден ездач, който държеше в ръка нещо като юзда и управляваше хвърчащото, като издаваше някакви звукове, които не можеха да се схванат добре, но които приличаха на думи.

Понеже тоя хвърчащ ездач почна да се върти бавно над главите им, Ян Бибиан и Калчо можаха добре да го разгледат.

Интересно бе, че той бе облечен в някаква зелена, прозрачна, като че ли от стъкло дреха, която се развяваше като голямо наметало. Краката му бяха съставени от тъмнокафяви прешлени като краката на някои земни големи бръмбари и отдолу свършваха с големи кълбообразни стъпала. Двете му ръце, с които държеше юздите, бяха също така от прешлени, които имаха дълги прешленни пръсти, на които по долната част като мазоли бяха наредени някакви големи колкото орехи мехурчета.

Главата на тоя обитател стоеше направо на тялото му, неотделена с никаква шия. Наместо уши имаше две големи пипала като пера, устата му бяха големи, издадени напред, и белите му зъби не се покриваха от никакви устни. Очите му бяха големи, поставени като в кутии от двете страни на сплескан нос, и клепките му представляваха две големи кръгли люспи, които, като мигаха, затваряха се и леко тракаха като кутии за цигари.

Понеже тоя хвърчащ конник дълго се въртя над току-що пристигналите гости на Луната и мърдаше по всевъзможни начини пипалата на главата си и се навеждаше надолу, Ян Бибиан разбра, че им дава някакъв знак, свали шапката си и почна да я размахва към него.

Хвърчащият, види се, разбра това и издаде някакъв особено радостен звук, който приличаше на поздрав, а устата му се отвориха в усмивка.

– Бърърър... танцуцц...

Ян Бибиан се опита да му подражава и също извика:

– Бъррр... танцуцц...

Като чу това, хвърчащият се развика още по-високо, придърпа юздата на своето хвъркато магаре и слезна долу бавно до „Светкавица“. Магарето прибра крилето и опашката си, кацна на четирите си крака, а ездачът скочи от него, падна на колене и почна бързо да се навежда и изправя, като се подпираше на ръцете си.

– Кланя се, кланя се! – завика Калчо...

– Кля-кля-кля! – завика кланящият се и почна да протяга ръце

нагоре към „Светкавица“, където се подаваха Ян Бибиян и Калчо.

– Да слезнем ли? – попита Калчо, като се обърна към Ян Бибиян.

– Е да, не можем все тук да стоим. Дошли сме на гости на Луната – нека слезем. Във всеки случай да си вземем и пушките.

Двамата бързо взеха електрическите пушки и един по един слязоха от „Светкавица“. Първи слезе Ян Бибиян. Той се приближи до странния човек, който се кланяше, и му извика:

– Поздравявам те, жителю на Луната! Поздравявам те от далечната Земя!

Кланящият се скокна отведнъж. Големите топки, които представляваха стъпалата му, се издуха и увеличиха двойно. Той почна да подскача на едно място и благодарение на тия топки се вдигаше високо, по десетина метра. Той дълго скачаше на едно място, говореше някакви неразбираеми думи и чукаше ръцете си една о друга. Това чукане произвеждаше звук като от чукането на две дървени лъжици.

– Това е някакъв танц – каза Ян Бибиян. – Той изказва радостта си от нас.

– Да, изглежда много весел – рече Калчо.

Първият човешки крак на Луната

– Да, трябва да слезем вече – каза решително Ян Бибиан. – С тоя приятел криво-ляво ще се разберем.

Ян Бибиан се върна за малко при преподавателя и всички станции по Земята уловиха това съобщение:

„В тая минута за първи път върху Луната стъпва човешки крак. Един от жителите на Луната, навярно пратеник, ни посрещна твърде приветливо. Той пристигна, възседнал върху едно хвърчащо магаре.“

Като даде това съобщение, Ян Бибиан и Калчо излязоха от „Светкавица“, спуснаха се по малката външна стълбичка и стъпиха върху Луната. Това бяха първите човешки стъпки върху Луната.

Посрещачът, който досега не преставаше със своето подскачане, отведнъж спря, наведе се ниско, като че прави поклон, а дългите пипала на главата му почнаха да шават много бързо.

Той почна да произнася някакви гърлени, отсечени думи и да се навежда и изправя по няколко пъти почти на всяка дума.

Ян Бибиан и Калчо, които държаха здраво пушките в ръцете си, го гледаха усмихнати и не знаеха какво да правят.

Посрещачът забележи, че гостите му не го разбират, престана да се кланя и почна да маха с прешленестите си ръце към планината и да им сочи нещо.

– Показа нещо – рече Ян Бибиан и погледна нататък.

Той видя, че откъм планината се задават още няколко ездачи на хвърчащи магарета, които летяха наредени един след друг. Те скоро пристигнаха и първият, който беше там, почна да вика със страшен глас. Устата му се отваряха като устата на крокодил. Пристигналите почнаха да се въртят все така наред над „Светкавица“ и подир малко слязоха долу. След тях се зададоха многобройни редици от по десетина души. Всички те, като се завъртяваха няколко пъти над това място, кацаха зад първите, другите – зад тях. По този начин върху тая покрита с дребен мъх, като че ли плесенясала равнина се нареди цяла войска като на парад.

Водачите на тия редици оставиха хвъркатите си животни, наредиха се по четирима и всички дойдоха пред Ян Бибиан и Калчо, па почнаха дълбоко да се кланят, като повтаряха все едни и същи думи.

Ян Бибиан бързо усвои произношението на тия думи, които не се

различаваха от човешкия говор, и сам няколко пъти високо ги повтори.

Тогава насъбралото се множество избухна в тържествени викове.

След дълга разправа с ръце, с очи, с крака и с различни движения на тялото земните и лунните хора сполучиха да се разберат.

Лунните хора канеха гостите към своите жилища в планината.

Ян Бибиан и Калчо им обясняваха, че не могат да оставят машината си.

Лунагите, нека за по-лесно така да наречем жителите на Луната, казаха, че те трябва да дойдат с машината си.

Ян Бибиан и Калчо дадоха знак, че са съгласни, качиха се отново на „Светкавица“ и се вдигнаха. Лунагите възседнаха своите хвъркати магарета и също се вдигнаха.

Образува се тържествено шествие, което, ако ние, жителите на Земята, имаме възможност да видим, щяхме да изпопукаме от смях.

Най-напред яздеше първият пристигнал на мястото, който изглеждаше, че е някой големец, защото всички лунаги го слушаха и му се покоряваха.

Той летеше на почетно разстояние пред „Светкавица“, която се движеше съвсем бавно, с бързината на хвърчащите магарета. При все това тия магарета хвъркнаха с бързината на един нашенски орел.

Наоколо хвърчаха в строй всичките редици на тая многобройна войска.

Това шествие се отправи към срещната планина и скоро пристигна там. Пред планината се намираха множество разхвърляни като големи конуси хълмове, в подножието на които от всички страни се виждаха някакви дупки като отвори на пещери. Пред един от тия хълмове имаше голяма равнина. Ездачът, който предвождаше шествието, бавно почна да се спуска на тая равнина.

В това време от всички дупки наизскача многоброен народ, между който имаше и малки, които навярно бяха деца. Те нападаха по очите си и нададоха възторжени викове. „Светкавица“ последва водача и също бавно се спусна на площада пред хълма. Другите придружаващи също слязоха и образуваха голям кръг около машината.

Ян Бибиан и Калчо се показаха върху машината си и слязоха сред шумната овация на събралото се множество.

Водачът тогава показа на Ян Бибиан отвора на една грамадна пещера и му обясни, че там трябва да турят машината си.

Ян Бибиан бързо разбра това и каза на Калчо:

– Умно са се сетили тия приятели. Тук „Светкавица“ ще има

гараж. – И двамата, като я обърнаха с опашката към вратата, почнаха да я бутат назад. Машината се задвижи леко на своите гумени колелета и потъна в пещерата.

Но когато влязоха вътре да я настанят, те останаха учудени. Това беше една грамадна зала, изкусно издълбана. А стените ѝ бяха покрити с някакви разноцветни лъскави метални плочки, между които най-много бяха златните. Върху всяка плочка имаше изрязана с разноцветни линии по една чудно нарисувана картина, каквато ние, земните жители, не можем да си представим.

След като настаняха машината, Ян Бибиан и Калчо пак излязоха навън, където ги чакаше водачът. Наоколо всичко бе препълнено с народ, който шумеше като рояк.

Едрите им зъби, които не се покриваха от никакви устни, лъщяха бели и чисти и на пътниците се струваше, че виждат повече зъби, отколкото хора.

– Каква хубава реклама за някой зъболекарски кабинет! – каза Ян Бибиан на Калчо.

– Да, направих вече няколко снимки – каза Калчо, като показва фотографическия си апарат, който бе презрамчил. В това време водачът с висок глас даде някаква команда. Отведнъж настана мъртва тишина.

– Ягага.

По една широка улица между два хълма се чува викове, задвижи се народ и почна да гърми някаква странна музика, каквато на Земята Ян Бибиан не беше чувал. Пищения и хармонични мелодични думкания, прашения като от картеници, звукове като че ли от кипяща вода се смесваха в някакъв тържествен, оглушителен шум, който не беше неприятен.

Народът се спусна нататък и почна да вика:

– Ягага, Ягага!...

– Ягага, Ягага! – обърна се водачът към Ян Бибиан и се разкрачи като чатал. Топковидните му стъпала се надуха и той подскочи с тях няколко пъти право нагоре.

Кръгът от лунаги, които бяха придружили Ян Бибиан дотук, също почна да подскача и да вика.

От улицата се зададе тържествено шествие. Най-напред вървяха музикантите. Едни от тях носеха дълги, с металически блясък на злато пръчки, които удряха една о друга. Други биеха със също такива лъскави кълбета и плочи, а трети държаха в зъбите си няколко бели инструмента, прилични на ножици, и чаткаха с тях. Те вървяха тържествено, а

пред тях заднишком вървеше водачът им, навярно капелмайсторът, махаше с дългите си ръце като с криле и високо подскачаше. Всички бяха наметнати с тънки наметала, които почти се влачеха. Тия наметала изглеждаха направени от някакъв бял метал и даваха отражение като от някой тънък лед.

След музиката вървяха, подскачайки, едри лунаги, облечени в червени наметки, а след тях вървеше едър лунага, облечен в пъстроцветна мантия, която феерично блещеше и се отличаваше от всичко. До него вървеше навярно жена му, също с пъстроцветно наметало, само че тя носеше и някакви шарени шалвари. Тя нямаше на главата си пипала като другите. Чак тогава Ян Бибиан забележи, че между целия събран народ имаше и лунаги без пипала – това бяха жените...

– Ягага, Ягага! – шумеше народът.

– Ягага, Ягага! – каза пак водачът, като се обърна към Ян Бибиан и Калчо и посочи разкрачените си крака. Той им даваше знак и те да направят същото. Ян Бибиан и Калчо разбраха и също застанаха с разтворени крака. Това беше войнишка стойка „мирно“.

Ягага – това значеше цар. Идеха царят и царицата. Те все така бавно и тържествено се приближаваха. Като дойдоха на десетина крачки пред Ян Бибиан, придружаващите ги и музикантите се отделиха настрана, а Ягага и Ягагада-царицата – застанаха пред Ян Бибиан и Калчо, хванаха се за ръце и подскокнаха три пъти. Придружаващият Ян Бибиан подскокна също три пъти и даде знак на Ян Бибиан и Калчо да направят същото.

Колкото и да им беше смешна тая церемония, те двамата прибраха краката си и почнаха да подскачат, като се стараеха да подражават на Ягага.

Като спряха, царят и царицата се приближиха до тях, а отстрани застана някакъв придворен, който държеше в ръцете си някаква изплетена от тънки златни жици ваза. Царят бръкна в нея, извади голяма плоча, прилична на кора от костенурка, но изящно изработена, с гравирани по нея чудовища, пристъпи и я закачи на шията на Ян Бибиан. Също такава, по-малка, закачи и на Калчо.

Ян Бибиан разбра, че ги декорират. За да не остане длъжен, той извади от джеба си една цигарена кутия, откъсна капака, който бе доста пъстро изписан, и с една карфичка го закачи на гърдите на Ягага близо до копчето на мантията му.

По зъбестото лице на Ягага се изписа особено задоволство и той подскокна три пъти в знак на благодарност.

Тогава Ян Бибиан пристъпи и пред Ягага и закачи на шалварите ѝ долната част от цигарената кутия.

Ягага подскокна също от удоволствие, почна да трака със зъби и като всяка жена се наведе и почна да се любува на тоя странен подарък, какъвто виждаше за първи път. Изглежда, че тоя подарък ѝ направи голямо удоволствие, защото тя се обърна към събраното множество и като разпери ръце, подскокна няколко пъти високо над всички глави. Отведнъж цялото множество почна да скача и да вика заглушително и възторжено. Музиката почна да свири.

– Е, Калчо, как мислиш за това тържество? – обърна се Ян Бибиан към другаря си. – Какво не биха дали земните жители, за да го видят!

– Интересно нещо! – каза Калчо. – Мисля, че долу на Земята биха ни завидели на ордените, защото изглежда, че това са късове от чисто злато. Тук ни се виждат леки, но на нашата Земя биха тежали като камбани.

Докато Ян Бибиан и Калчо говореха, Ягага и Ягага мълчаха смирено. Те навярно мислеха, че гостите четат молитва, защото вдигнаха очите си към небето, което приличаше на черен полиран мрамор и през което светеше ослепително Слънцето.

Когато спряха да говорят, царят и царицата застанаха от двете страни на Ян Бибиан и го хванаха подръка. Водачът хвана Калчо и застана зад тях. Музиката загърмя пак и тръгна. След нея тръгнаха придворните, след тях – царските особи с Ян Бибиан, водачът с Калчо, а след тях се наредиха всички ония, които правеха кръг наоколо. Това беше войска.

Царят отвеждаше гостите в двореца си на обед.

Царски прием

Дворецът на Ягага беше също една пещера под един конусовиден връх, който се издигаше между другите хълмове на един голям площад.

Входът на тая пещера беше малък колкото една врата, но беше богато украсен с рисунки, издялани в златната рамка, която го обграждаше. Щом се влезеше вътре, веднага се откриваше обширна зала, осветявана от светещи плочки, които стояха залепени по стените и по таваните. Вътрешността бе украсена с чудни разноцветни камъни. Масите бяха огромни бели каменни блокове, които блещяха от чистота.

Тук се наредиха Ягага, Ягагада и техните гости Ян Бибиян и Калчо.

По тия маси бяха издълбани като чинии обли дупки, където се ту-ряше яденето.

Царят и царицата седнаха един до друг, а срещу тях седнаха гостите.

Ягага взе един голям златен чук, който стоеше пред него на масата, и удари една тъмна металическа плоча, която също стоеше пред него.

Разнесе се силен металически звук, като че се счупи стъкло на голям прозорец.

Веднага от една странична врата влязоха две млади и пъргави момичета, цели окичени с разноцветни малки кърпички.

Това бяха дъщерите на Ягага. Той ги представи на гостите, като извика поред:

– Шагада.

– Дагада.

Шагада бе по-голямата, а Дагада – по-малката.

Като чуха имената си, двете принцеси почнаха да подскачат на топчестите си крака и гърлено да се смеят. След това те седнаха от двете страни на масата – Шагада до Ян Бибиян, Дагада до Калчо. Двете девойки бяха много весели, игриви и бърбиви, но Ян Бибиян и Калчо не разбираха нищо от думите им, гледаха ги и се смееха, когато се смееха и те.

Двама слуги почнаха да носят яденето. На дълги сребърни пръчки бе намотано нещо бяло като халва. Пред всекиго слугите забучиха тия пръчки в малките дупчици, които бяха пробити до чиниите, издълбани в масите. Приятна миризма се разнесе от това ястие. Царят взе една от тия пръчки и почна лакомо да я гризе. Същото направиха и другите.

Нашите приятели го последваха и, за чудо, това нещо им хареса много. То беше някаква лепкава смес с вкус на пъпеш. След това ястие донесоха друго. То беше някакви корави черни топки, които слугите сложиха в издълбаните дупки на масата. Това нещо излезе също така вкусно. От него, като се дъвчеше, излизаше приятен сок, който възбуждаше апетит.

Щом се нахраниха, царят и царицата си взеха сбогом пак с подскачане и се отдалечиха, като потънаха в някакви тайнствени врати. Дъщерите им ги последваха по същия начин.

Ян Бибиан и Калчо останаха сами.

– Е, как ти хареса яденето? – запита Калчо.

– Чудесно! Не очаквах, че тук тъй хубаво може да се яде – каза Ян Бибиан.

В това време влезе техният водач. Той им даде знак да го последват.

Като излязоха вън, те видяха, че там ги чакат три хвърчащи магарета. На едното се качи Ян Бибиан, на другото – Калчо, а на третото – водачът.

Веднага магаретата разпериха криле и се вдигнаха. Водачът хвъркна напред, а гостите – след него.

Това летене беше леко и приятно. Водачът ги разведе наоколо над всички тия остри възвишения, около които гъмжеше от лунаги, които се веселяха в чест на гостите. След дълга обиколка те отлетяха по-далече и на едно място слязоха.

От една огромна канара извираше чиста, хубава вода, която падаше в някаква дупка и се изгубваше.

Ян Бибиан и Калчо бяха жадни, те се приближиха до водата и като взимаха с ръце от струята, напиха се хубаво. Водата беше студена и имаше малко възкиселичък, щиплив вкус. Навярно това бе минерална вода.

Освежени хубаво, водачът ги покани пак да се качат на своите живи самолети и ги заведе на мястото, където беше оставена „Светкавица“. Пред входа пазеше войник с тежка желязна пръчка в ръка.

По една малка стълбичка, която се изкачваше над входа, където стоеше машината, те влязоха в друг вход. Вътре се откри голяма стая с гладки стени, покрити с тънка синя материя. До стените отстрани имаше два големи надути меха от нещо като кожа. Върху тях стояха сгънати покривки. Това бяха легла.

– Квартирата, значи – каза Калчо.

– Не е лоша – отговори Ян Бибиян. – Такова нещо не сме очаквали. Все пак – цивилизована страна.

Водачът им показа двете легла, подскочи няколко пъти и ги остави.

В това време вън се смрачи. Това се забеляза през малките дупки на стените, които служеха за прозорци. И отведнъж стана тъмно. Настъпи нощ. Ян Бибиян и Калчо се намериха в непроницаема тъмнина.

– Сега какво ще правим без светлина?

– Ще спим – рече Ян Бибиян, като намери пипнешком леглото си и се стовари уморен на него.

– И мене ми се спи – рече Калчо, който също се тръшна на леглото си. – А, доста удобно! Чудесно! – почна да се възхищава той.

Но Ян Бибиян го не чу. Уморен от всичко преживяно, той заспа дълбоко.

Първа разходка

Лъчи на големи снопове нахлуваха в стаята, гдето спяха Ян Бибиан и Калчо, и я изпълняха със светлина. Ян Бибиан се пробуди и скокна бързо.

– Калчо, ставай! – викна той на другаря си, който, опънат върху леглото, още спеше.

Калчо трепна, отвори очи и се пробуди...

– Сънувах Земята – каза той.

– Трябва да пратим съобщения – рече Ян Бибиан. – Вчера бяхме толкова заети, че забравихме. А там кой знае какво се тревожат!

Двамата приятели набързо се приготвиха и излязоха. На входа ги чакаше водачът. Те слязоха при „Светкавица“ и Ян Бибиан предаде по радиото всичко, каквото беше се случило миналия ден. На края прибави:

– Тук има изобилие от злато, скъпоценни камъни и скъпи метали.

Последните думи на Ян Бибиан за един миг обхванаха света:

– Злато, злато! Луната цяла от злато! – се носеше от уста на уста.

Всички забравиха чудния подвиг на Ян Бибиан. За него вече не се говореше. Една дума гърмеше навсякъде, една дума се споменаваше и по най-затънтените кътчета на Земята, където живееше човекът:

– Злато, злато, злато!...

Жадното за злато човечество никога не бе изпитвало по-силна тревога, по-висока треска. Хиляди човешки очи се отпращаха, жадни за злато, към далечната Луна и я гледаха алчно.

Как им се искаше на хората да я свалят, да я разтрошат, да я стопят, да изтеглят всичкото злато от тая ненужна спътница на Земята, която носи толкова далеч от нея своето неоченимо съкровище.

Набързо се основаха хиляди акционерни дружества с милиони капитални за експлоатиране на новите златни находки.

Само Иа, Лиана и старият капитан бяха спокойни, усмихваха се снисходително над тая страшна лакомия на хората за злато и мислеха за своя Ян Бибиан и Калчо.

Тях ги радваше известието, че са живи и здрави...

Като предадоха известията си до Земята, Ян Бибиан обясни на водача, че искат да се разходят из тяхната страна.

Водачът беше на тяхно разположение. Той им обясни, че може да

ги разведе само из държавата на Ягага и че в другите съседни държави не пускат никого.

– Не може ли да се вземе някакво разрешение за обиколка на цялата Луна? – попита Ян Бибиян.

– Не може. Тук всеки живее в своята държава и никой не може да престъпи нейните граници. Който ги престъпи, бива веднага убиван. Хората от всяка една държава носят наметала с отделен цвят и по това се познават. На Луната има само четири държави: червена, жълта, синя и зелена. Ние сме червената.

Като каза това, водачът показа червеното си наметало, а след това извади от един вързоп още две такива и ги подаде на Ян Бибиян и Калчо.

Водачът се викаше Магу.

Магу обясни също, че тия наметала имат свойството да запазят тялото от силната светлина, от горещите слънчеви лъчи и да разхлаждат.

Ян Бибиян и Калчо наметнаха мантиите върху плещите си. Действително те веднага усетиха, че лъчите на Слънцето, което беше се извисило доста високо, не парят така силно и че тялото се чувствава разхладено под тях.

Те обясниха на Магу, че е добре да имат и върху главата си някаква шапка от същата материя.

Магу изпрати някъде двама войници, които скоро се върнаха, като носеха някакъв черен плат, навит върху една златна пръчка.

Те откъснаха от тоя плат по едно голямо парче и го дадоха на гостите.

Ян Бибиян и Калчо завиха главите си като с чалми.

Магу ги гледаше весело и със смях им обясни, че техните глави не могат да се увиват така, защото им пречат пипалата. От друга страна, те не усещат горещината на главите си, защото под черупките, които ги покриват, имало някаква течност, която ги предпазва.

След това двамата войници доведоха няколко хвърчащи магарета. Като ги възседнаха, петимата се вдигнаха и полетяха. Магу вървеше напред, след него Ян Бибиян и Калчо, а зад тях – двамата войници.

Тая летяща конница се издигна над конусообразните върхове, в подножието на които се намираще чудният град, и се отправи към планините.

Ян Бибиян и Калчо караха полека и през всичкото време наблюдаваха повърхността на Луната. След като минаха над града, те прелетяха една широка равнина, постлана с блестящи камъни, след това под тях се

откри грамадна и бездънна дупка, краищата на която бяха издигнати и назъбени. Това беше грамаден кратер. Из неговата зинала уста лъхаше хлад, защото слънчевите лъчи никога не бяха проникнали в дълбочините му.

Около него на различно разстояние се намираха пръснати множество такива малки кратери. Между тях се виждаха да вървят насам-натагък жители на Луната.

Като изминаха кратерите, водачът възви магарето си и се спусна надолу. Същото направиха Ян Бибиян, Калчо и двамата войници, които ги придружаваха.

Като слязоха долу, Магу остави войниците да пазят техните живи самолети, тръгна напред и даде знак на Ян Бибиян да го последва.

Местността беше пресечена и насипана с остри дребни камъни, които блещяха ослепително, затова Ян Бибиян и Калчо вървяха трудно. Магу вървеше лесно, защото неговите топчести крака го повдигаха като гумени топки и той подскачаше леко, а понякога на един скок правеше три-четири метра.

Те стигнаха до една малка могилка и като свиха зад нея, Ян Бибиян и Калчо видяха струпани много лунаги около коритото на някаква река. По двете страни на тая река и далече по цялото й протежение гъмжеше много народ. Лунаги, мъже и жени, работеха нещо. Като ги приближиха, нашите земни пътници останаха много учудени.

Какво предизвика един изстрел

Под малкото баирче, където Магу заведе земните си гости, имаше няколко дупки като големи казани. Из тия дупки извираше някаква странна течност, бистра като вода и гъста като сироп. Тя клокочеше буйно и протичаше надолу като река. Течението на тая река беше бавно и спокойно.

От тая течност лунагите правеха дрехите си. Тя имаше свойство, като се отдели на тънки пластове и се остави неподвижна, да се сгъстява и образува тънка, яка, мека и гъвкава материя като най-изящния копринен плат.

Лунагите, които се бяха събрали тук, бяха работници, които приготвяха тия платове. Отстрани на тая странна река те бяха направили малки и чисти вадички, по които гъстата течност отиваше в дълги, широки и съвсем плитко изкопи, лъснати и гладки като стъкло. В тия изкопи, които бяха направени съвсем хоризонтално, полека-лека се вливаше гъстата течност, застояваше се и след няколко дена под лъчите на палещото слънце се превръщаше на тънък плат. Тоя плат имаше свойство да предизвиква хладина върху тялото. Затова беше много удобен за жителите на Луната, където Слънцето печеше толкова силно.

Работниците работеха мълчаливо и планомерно. Едни се грижеха за вадичките. Други, въоръжени с особени инструменти, се грижеха за дебелината на произвеждания плат. Трети го събираха и навиваха на рулетки върху специални металически пръчки, снабдени от двете страни с колелета.

Магу обясни на Ян Бибиан, че това е една от най-големите държавни работилници за платове. Тук се произвеждаха дрехи и за войниците. Обаче дрехите не се шиеха. Парчета от тоя плат се слагаха върху специални калъпи и се биеха отгоре с малки чукчета, краищата на които бяха обвързани с парцали от същия плат. Тоя плат имаше още свойството на разтегливост и затова с тия чукове той добиваше желаната форма върху калъпа.

Голямото множество работници, като видяха Ян Бибиан и Калчо, оставиха работата си и се спуснаха да разглеждат тия странни жители, за които вече знаеха, че са дошли от голямата зелена звезда, която всяка вечер изгряваше на тяхното тъмно небе.

Лунагите се тълпяха около Ян Бибиан и Калчо, натискаха се и

всеки искаше да се втикне по-близо до тях. Някои посягаха да откъснат късче от дрехите им, други пипаха косите им, разглеждаха краката им, обути в обуца, и гърлено се смееха на тия чудати грозни мъже. Защото пред техните очи и според техните понятия за хубост земните жители им се виждаха ужасно грозни и саcati.

Децата се въвираха между тълпата, викаха, смееха се и се питаха на техния език, който Ян Бибиян и Калчо не разбираха.

– Хей, как ходите с тия ужасни и меки крака?

– Хей, къде ви са пипалата?

– Защо сте така увити?

– Те нямат зъби, виждате ли? Те нямат зъби!... Това бяха веселите възгласи на децата, а възрастните, като ги слушаха, смееха се гръмогласно.

Напразно Магу бе разперил дългите си ръце и викаше със силен глас да отстрани тълпата. Лунагите не отстъпяха. Те дори ставаха нахални и почнаха да се блъскат и да удрят скришом Ян Бибиян.

За да се спаси от тая сган, която ставаше застрашителна, Ян Бибиян извади револвера си и гръмна във въздуха.

Тоя гърмеж вся ужас между лунагите.

Те се пръснаха като пилци и почнаха да бягат кой накъдето види.

Магу, водачът, също побягна. За него, както и за другите, тоя гърмеж беше невъобразимо страшен. Паниката се пренесе у целия тоя многоброен народ, който работеше тук. Те зарязаха всичко и побягнаха. Побягнаха и войниците, които бяха оставени да пазят хвърчащите магарета.

Всички бяха ужасени и скачаха с всичка сила на своите пневматически крака. Те бягаха покрай многобройните баири, криеха се в долините между тях и чезнеха в дупките, които се намираха в подножията им.

Ян Бибиян и Калчо отначало се смееха на тая паника и на уплашените лунаги, особено на Магу, който бягаше най-много от всички. Скоро местността опустя. Наоколо не се виждаше вече никой и Ян Бибиян и Калчо останаха самички.

Те се погледнаха озадачени.

– Ами сега? – попита Калчо.

– Чудна работа! – каза Ян Бибиян. – Боя се, че тяхната любезност може да се обърне в омраза.

– Ами ако пуснат след нас войници да ни преследват? Ако Ягага се уплаши и пожелае да ни убие? Ами ако ни разрушат апарата?

– Ако унищожат или повредят апарата, свършено е – каза Ян Бибиан, – няма вече да видим нашата майка-Земя. Тоя гърмеж произведе неочакван ефект. Какво ли си помислиха тия приятели?

Слънцето беше се издигнало на средата на това тъмно и зловещо небе и печеше ужасно. Ян Бибиан и Калчо се задушиха от тая суха топлина, която идеше и отгоре, и от напечените скали, камънаци и ровинища. Пред тях наблизко те съгледаха един висок баир, северната част на който беше ужасно изровена и изкъртена, и той стоеше наведен. Сянката, която падаше под неговата наведена част, беше черна като мастило. Тя привлече Ян Бибиан и Калчо и те, без да си кажат дума, се упътиха нататък. Те вървяха през купища едри камъни, които като че ли бяха изтърсени от чувалите на някакви великани. Тия камъни горяха като жарава, а между тях от време на време се провлачаха някакви сини животни, които имаха на главите си шапка като кората на костенурка. Изглежда, че те не бяха опасни, защото бягаха от шума на стъпките. Но при своя бяг издаваха такива зловещи и страшни писъци, които всяваха ужас и вледеняваха душата. Нещо скръбно, грозно и отвратително имаше в тоя рязък звук. Някакво отчаяние, смесено с присмех, звучеше в него и те караше да тръпнеш и да бягаш. Ян Бибиан и Калчо се промъкваха предпазливо между тия странни животни и бързаха да ги избягнат.

Най-последно изминаха струпаните камънаци и приближиха сянката. Тия животни като че ли изчезнаха. Ужасният писък спря и се изгуби. Ян Бибиан и Калчо, премалели, пристигнаха на сянката.

Пратеници от Земята

Ян Бибиан и Калчо седнаха да си починат на сянка. Тук беше прохладно, макар че околните сипеи и камънаци хвърляха ужасна горещина. Дрехите, които им бяха дадени на тръгване, и кърпите, с които бяха си обвили главите, донякъде им държаха хлад.

Паниката от гърмежа, която обхвана преди малко насъбрания тук народ, се разнесе бързо по околните селища и внесе ужасен страх. Всички разправяха ужасни работи. Всеки – който бе видял и който не бе видял.

Най-страшното в тия приказки бе, че хората, слезли от Земята, изпушат огън, придружен с гръм, който убива на място.

По-мъжествените лунаги от близките селища се събраха на съвещание и решиха да намерят и убият тия страшни хора, които бяха дошли да им вземат Луната и да я занесат на зелената голяма звезда.

Скоро се образува потеря. Най-отбрани юнаци възседнаха най-бързите и силни хвърчащи магарета и хвъркнаха да търсят пришълците.

Ян Бибиан и Калчо в това време стояха още в своето прикритие на сянка и се съвещаваха какво да правят. Те решиха, че най-умното е да чакат, защото Ягага, който се отнесе така любезно с тях, може би ще прати хора да ги потърсят. Тъкмо разсъждаваха върху това, над главите им високо се чува подвиквания и шум от крилете от хвърчащите магарета.

– Навярно Ягага е пратил Магу или друг някой да ни търси – рече Калчо.

– Да, но с какви намерения сега може да ни търси – рече Ян Бибиан.

Двамата предпазливо излязоха изпод надвесения сипей, гдето почиваха, за да видят какво има. Веднага над главите им захвърчаха едри камъни.

Над тях хвърчеше потерята, която бе излязла да ги преследва. Тя се състоеше от десетина души лунаги, които хвърчаха пръснато и оглеждаха местността. Като съгледаха Ян Бибиан и Калчо, те се състиха над главите им и почнаха да хвърлят едри камъни и дълги тежки металически копия.

Ян Бибиан и Калчо, като видяха опасността, бързо се скриха под навеса на камънаците.

Потерята почна да хвърчи близо над тях и да хвърля непрестанно камъни и копия, но нашите пътници бяха запазени. При все това Ян Бибиан почна да се дразни.

– Ако толкова народ се изплаши от нашите револверни гърмежи, то какво остава за тия? – рече Ян Бибиан и извади револвера си.

Калчо направи същото. Те изпълязяха бавно зад струпаните камъни, вдигнаха се бързо и дадоха по един изстрел към потерята. Между нея настана тревога. Хвърчащите магарета се изплашиха и почнаха с бързина да се вдигат и отдалечават на всички посоки.

Само един от тия ездачи остана близо. Неговият жив самолет не можа да се вдигне по-високо, той се заклати, сви криле и почна бърже да се спуща, макар че правеше още усилия да се задържи във въздуха.

След малко крилата му съвсем отмаляха и животното бавно се спусна и се строполи надолу, като затисна ездача за краката.

Ян Бибиан и Калчо с револвери в ръка се затичаха нататък, отместиха раненото магаре, хванаха ездача му и бързо го завлякоха под надвесената урва. Пленникът ужасно се изплаши и стоеше пред тях ни жив, ни умрял.

– Ако почне да подскача, ще го изпуснем – каза Калчо. – Аз ще го вържа.

Той разви чалмата от главата си и като сложи пленения лунага да седне, привърза му здраво двата крака един о друг.

Плененият не направи никакво усилие за съпротива, а покорно се остави да го завържат, като трепереше от страх. Дългите му пипала бяха оклюмнали като попарени.

Ян Бибиан почна с разни ръкомахания да го разпитва кой е, какъв е и от кого са пратени. Да не би Ягага да ги е изпратил! Плененият изпърво само трепереше и не смееше да мръдне. Но като видя, че тия страшни приятели се отнасят към него добре и не искат да му сторят нищо лошо, почна да се мъчи да разбира въпросите им и да им отговаря и с глас, и с движение.

След дълги разправи най-после Ян Бибиан разбра, че преследвачите са потеря от близкото селище и че нямат нищо общо с Ягага. Това успокои Ян Бибиан и той почна да го разпитва защо хвърляха по тях камъни. Той взе един малък объл камък и му го тури в ръката, за да може да му обясни по-добре. Щом турна камъка в ръката му, пленникът засия от радост и почна да се смее. Като се обърна по очи надолу, макар и завързан, почна да се кланя дълбоко. Тая постъпка на пленения учуди много нашите хора. Те помислиха, че това е някоя хитрост, и почнаха да

го разпитват защо прави това.

Пленникът с дълги ръкопляскания и с всевъзможни движения им обясни, че когато някой противник подаде камък на противника си, това значи, че сключват мир и приятелство и че този мир и това приятелство важат за цялото селище, където живеят помирителите. Пленникът особено се радваше, че е направил сега помирение с цялата голяма зелена звезда, откъдето са пристигнали двамата нейни жители, и че напред няма да имат страх от тая голяма звезда и тя няма да им носи нищо лошо.

Ян Бибиан разбра, че това вярване у лунагите е свързано с тяхната религия, която не му бе известна.

Пленникът стана словоохотлив, страхът му съвсем изчезна и той покани гостите да ги заведе в близкото селище, където живееше.

Като помисли, че това е някоя хитрост, Ян Бибиан не се съгласи да използва неговото гостоприемство, а го помоли да остане тук при тях, докато Ягага прати хората си да ги намерят.

Пленникът не прие това с особена охота, но при все това съгласи се.

Между това денят мина и почна да се смрачава.

Калчо отвърза краката на пленника и за това получи много поклони.

Ягага намира изгубените

Настъпи тъмна и непрогледна нощ, каквито са всички нощи на Луната. По небето се появиха едри звезди, но тяхната светлина беше безсилна да разрези непроницаемия мрак. При това стана студено. Тънък, но резлив вятър задуха и бързо изстуди всичко.

Ян Бибиян и Калчо се наместиха един до друг под надвесения изров и се сгушиха на кълбо. Лунагата, който остана при тях, спокойно седеше настрана и от време на време надничаше, за да погледне към небето. Скоро там някъде върху тъмното небе се появи синкава дрезгавина и под нея се очертаха контурите на далечни островърхи планини.

Лунагата почна да разправя нещо с дрезгавия си глас, сбута Калчо, който беше по-близо до него, и почна да ръкомаха и да сочи към появилата се дрезгавина.

Ян Бибиян и Калчо погледнаха.

Там, над контурите на планините, се показа синкавият ръбец на огромно небесно светило. Бавно тоя ръбец се увеличаваше и ето че на тъмното небе се показа с ясносин блясък огромното светило, по лицето на което се виждаха тъмни сенки, каквито ние от Земята виждаме вечер върху лицето на Луната.

– Ваха, Ваха! – завика лунагата и почна да прави дълбоки поклони, като дори удряше челото си от каменистата лунна твърд.

– Ваха, Ваха! – повтаряше той, сочеше нагоре и пак се кланяше.

Калчо и Ян Бибиян, макар че им беше студено, се измъкнаха по на открито.

– Ваха, Ваха! – задърпа ги пленникът и почна усилено да се кланя.

– Кара ни да се поклоним и ние – каза Калчо.

– Ще изпълним поканата му – рече Ян Бибиян, – защото тая синя царица на небето, която се показва, е нашата родна Земя. Нека ѝ се поклоним от Луната!

Калчо и Ян Бибиян, като подражаваха на своя пленник, почнаха да се кланят като него и да викат като него:

– Ваха, Ваха!

Доволен, пленникът престана да се кланя, седна и отправи умилени и пълни с религиозно съзерцание очи към Земята, която бавно-бавно се издигаше на небето, като разреждаше лунния мрак със своята студена синя светлина.

Ян Бибиян и Калчо, сгуснени един до друг, гледаха мълчаливо своята далечна родина, която бяха оставили. Те се мъчеха да познаят къде е тяхната страна, да познаят от какво са тия странни сенки и светли петна, които блещяха. Дълбока въздишка се изтръгна от гърдите на Ян Бибиян, а от очите на Калчо потекоха сълзи.

– Знаеш ли – каза той на Ян Бибиян, – стана ми мъчно за нашата Земя. Сега на осветената страна там е ден и живот кипи по градове и села. Малки човечета, наши братя, водят борба за съществуване и мислят, че те са единствените на света. А погледни необятната вселена, погледни тия светила, които се носят в простора! И по тях, както и тук, на Луната, сигурно живеят подобни същества като нас, които се борят, живеят, страдат, вярват и мислят, че те са единствените върховни същества, че те са венецът на творението – най-съвършени, най-умни, най-способни и достойни за живота.

Ян Бибиян не отговори нищо.

В тая минута той мислеше за своите бедни родители, които са нягде там – малки, дребнички същества върху Земята – и които в тоя час не мислят нищо друго освен за него, за своя единствен син, и гледат с насълзени очи Луната, където той замина.

Най-после, уморени от всичко преживяно през деня, те се дръпнаха навътре, сгушиха се пак един до друг и заспаха, като дори забравиха своя пленник.

Отведнъж някакъв страшен шум ги стресна. Те се пробудиха и рипнаха, като машинално извадиха револверите си. Пред тях стоеше лунагата и викаше нещо, а над главите им летяха стотици хвърчащи конници и удряха някакви лъскави металически дискове, които пълнеха с ужасен шум цялата околност.

– Ягага, Ягага! – викаше лунагата и сочеше нагоре.

Ян Бибиян и Калчо решиха да се покажат, па каквото ще да стане. Те излязоха от прикритието си и погледнаха.

Наредени на четири дълги прави редици, минаваха над тях хвъркати конници. Пред тия четири редици вървяха петима конници на група, а пред тях вървеше отделно само един.

По хубавата му наметка и по хвърчащото му магаре, украсено с всевъзможни лъскави ленти и плочки, Ян Бибиян позна, че това е сам Ягага.

Конниците, които не хвърчаха много високо, съгледаха долу нашите пътешественици и нададоха някакви дивашки викове. Тогава се чу гласът и на самия Ягага, който навярно даде някаква команда, защото

конниците бързо се наредиха в кръг и бавно слязоха долу, като обкръжиха Ян Бибиан и Калчо на далечно разстояние.

Последен слезе Ягага.

Той остави магарето при придружаващите го и като почна да прави големи скокове, отпрати се към Ян Бибиан, като правеше особени кръс-тосани движения с ръцете си.

Ян Бибиан и Калчо не можеха да разберат какво ги очаква.

Техният пленник, който също позна Ягага, падна по лицето си и почна да прави поклони.

Ян Бибиан и Калчо почнаха също да се кланят ниско.

Когато Ягага ги наближи, лицето му сияеше от радост и той почна да произнася някакви думи бързо и радостно.

Ян Бибиан разбра, че това са възклицания от удоволствие и радост, че са намерени.

Ягага с огромни подскачания приближи до изумените свои гости, разтвори люспестите си ръце и почна радостно да ги прегръща.

След това Ягага се обърна и извика нещо към придружаващите го.

От тях бързо се отдели един и почна да подскача насам.

Ян Бибиан и Калчо познаха Магу – техния водач.

Магу се приближи уплашено и виновно.

Той падна на колене пред Ян Бибиан и почна да се кланя.

Магу, който беше свикнал повече с гостите, обясни, че сам Ягага се е погрижил за тях и е тръгнал да ги търси. След това той ги покани да тръгнат.

Ягага хвана Ян Бибиан подръка, а водачът хвана Калчо и като ги крепяха полека, заведоха ги към мястото, гдето стояха хвърчащите магарета от групата на Ягага.

Сам Ягага помогна на Ян Бибиан и Калчо да се качат и даде заповед за тръгване.

Безпокойствието на Иа

Първата работа на Ян Бибиан, като се върна в града на Ягага, беше да види машината си.

– Слава богу, слава богу! – викна Калчо, който пръв затича и влезе в пещерата, където беше „Светкавица“. Всичко беше в ред. Стражата около машината беше удвоена и на голямо разстояние наоколо по заповед на Ягага не се допускаше никой да мине.

Любопитна гълпа, която беше придобила от цялото царство на Ягага, се трупаше и искаше да види чудната машина, но стражата не я допускаше.

Ян Бибиан и Калчо бяха поканени наново на гости у Ягага. След като се наобядваха, те се оттеглиха на почивка в определеното им жилище, където бяха преспали, защото се чувствуваха изморени. Толкова уморени, че забравиха дори да се обадят на Земята. Те легнаха на своите оригинални легла и заспаха.

Цели двадесет и четири часа и повече на Земята нямаха никакво известие от Луната, и земните жители живееха в тревога.

Иа непрекъснато стоеше на своя предавател и се мъчеше да влезе във връзка с Ян Бибиан, ала напразно.

Вестниците по цялата Земя почнаха да дават най-невероятни съобщения. Тия вести, където се съобщаваше за катастрофи и за нещастия, които са сполетели нашите пътници, хвърлиха в тревога и паника големите акционери за експлоатация на златото на Луната.

Но най-много тия страшни слухове тревожеха сърцето на Иа.

Тя всяка минута питаше и търсеше връзка с Ян Бибиан.

– Ало... ало... Ян Бибиан, какво става, чуваш ли? Ало! Ало! Иа, Иа е тук.

Но никой не се обаждаше. Тя прекара така цяла нощ пред апарата, като го държеше постоянно отворен.

От всички краища на света идваха запитвания по радиото, по телефона и с телеграми, обаче тя стоеше тъжна, захвърляше ги и не отговаряше на никое.

Родителите на Ян Бибиан бяха също у дома на Иа. Като не се получи известие толкова време, те съвсем се отчаяха, почнаха да се окайват и да плачат.

А Иа, уморена от нощното бдение пред апарата, на утринта заспа,

както си седеше на стола.

Отведнъж продължителният звън на нейния апарат я стресна. Тя се събуди и грабна слушалката...

– Ало, ало! – обади се спокойният и бодър глас на Ян Бибиян...

– Ало! Ян Бибиян, ти ли си? Защо ни измъчи? Какво става с тебе? Жив ли си, здрав ли си? Тук се пръснаха страшни слухове, които ни разтревожиха... Твоите стари родители са тука – съсипани от скръб, обаждай се по-често!... И чу ли?... Не се бави там!... Върни се, върни се!...

Като каза набързо и с развълнуван глас тия думи, Иа чу отсреща веселия смях на Ян Бибиян и на Калчо.

– Не се тревожете, Иа! Тук сме чудесно. Няма никаква опасност. „Светкавица“, аз и Калчо сме добре. Ядем на царска трапеза и си играем със златни камъни. Тук има невероятно много злато, скъпоценни камъни и метали... Жителите на Луната са интересни и добри... Посрещат ни като скъпи гости от Земята, която те обожават. Не се безпокойте за нас. Може би скоро няма да се обадя, защото тръгвам по изучавания на това чудно кълбо и ще бъде отделен от „Светкавица“, която е на сигурно място. Тук пътувам с хвърчащи магарета – интересни животни. Бих желал да доведе от тях на Земята и да ги развѣдя. Биха служили чудесно на нашите хора.

Ян Бибиян говореше весело и Иа слушаше усмихната и тръпнеше от радост. При последните думи на Ян Бибиян тя се изсмѣ високо. Насреща пак тъй сърдечно ѝ отговори с висок смях и Ян Бибиян.

Ян Бибиян беше си отпочинал. Но безплодно прекараните тука дни го измъчваха. Церемониите и гощавките му омръзнаха. Той искаше да използва времето си, да изучи Луната и добре да се запознае с нея.

– Калчо – обърна се той към верния си другар, като свърши разговора с Иа, – заседнахме тук и ако върви така, нашата работа е безполезна. Тия официални приеми и специални водачи ми тежат. Аз искам да бъда свободен и свободно да обикалям тая „жълта диня“. Да видим, да разберем и да се върнем. Какво мислиш ти, а?...

– Право да ти кажа, Ян Бибиян, и мене ми се стяга душата. Аз мисля да извадим „Светкавица“ и с нея да кръстосаме Луната по всички посоки. После, знаеш ли що? От гозбите на Ягага малко нещо ми се развали стомахът. Ще ми се да си лапна нещо от нашите провизии, които пазим за всеки случай.

– Много добре, Калчо, извади малко нещо там от сарделите, вземи и две-три варени яйца, дай един лимон и едно късче солена сланинка да си хапнем като хората. Клечките, които облизахме у Ягага, бяха

наистина вкусни, но усещам в стомаха си нещо, като че съм ял памук.

– Ами една бутилка винце да взема ли?

– Дай, бе Калчо, по-скоро бе!... Да пийнем малко винце, да се сетим за Земята. След това ще измъкнем „Светкавица“ и ще тръгнем да обикаляме. Само гледай да не ни види Магу, защото и той ще пожелае да ни придружава. Заповедта на Ягага е да не ни оставят никъде да излизаме без Магу, за да не пострадаме или да не се изгубим.

Докато казваше това Ян Бибиан, Калчо отключи склада в тяхната машина, където беше оставена храната за „в краен случай“, извади разни кутийки, извади и от земния благословен хлебец, който бе се втвърдил, и най-после извади и една бутилка вино.

След това те се оттеглиха в дъното на обширната пещера, седнаха под опашката на „Светкавица“ и почнаха бързо да се хранят и да чупят на големи зальци благословения хляб, който храни милионите човешки същества на земята.

Всичко това им се видя тъй сладко, тъй хубаво!

Калчо отвори бутилката и наля вино. То заискри в чашите.

– Наздраве, Ян Бибиан!

– Наздраве, Калчо!

– Да прием за здравето на Земята, на нашата прекрасна, хубава Земя!

Като изпиха чашките, зад тях изпъкна отневиделица Магу, широко усмихнат.

– Да го почерпим – каза Калчо.

– Налей му! – рече Ян Бибиан.

Калчо наля трета чашка и я подаде на Магу. Наля и другите две, чукнаха се с Ян Бибиан, като обърнаха внимание с това и на Магу, който, като подражаваше, чукна се с тях.

Магу помириса чашата, след това отвори устата си и я наля цялата вътре, като заскача от удоволствие.

Калчо му наля още една.

Трима царе на Луната обявяват война на Ягага

Магу се напи.

От двете чашки вино, които Ян Бибиян му даде, му стана много весело. Той почна да подскача, да се смее и гърлесто да се провиква. След това почна да говори, да ръкомаха и да разправя нещо, като махаше силно с ръце и правеше жестове, за да го разберат.

Ян Бибиян и Калчо не разбираха нищо, но пияният Магу ги забавляваше и те се смееха от сърце.

– Калчо, време е да излетим – каза Ян Бибиян. – Да направим една обиколка около Луната.

– Добре – каза Калчо и тръгна към машината.

В това време навън се чува страшни викове и шум от някакво ужасно металическо дрънкане.

Магу, който дотогава не преставаше да бърби и да се смее, отведнъж млъкна, после извика:

– Ягага, Ягага! – и изтича навън съвсем изтрезнял и уплашен.

Подир малко той се върна бързо, а след него влезе самият Ягага, смутен и уплашен, Магу почна да разправя на Ян Бибиян бързо и с висок глас.

Калчо, който вече се качваше на машината, като видя това, върна се при Ян Бибиян.

След дълги ръкомахания на Магу, след дългите поклони на самия Ягага Ян Бибиян разбра, че тримата други крале на Луната – господари-те на жълтото, синьото и зеленото царство – са отворили война на Ягага и че причината за това са неговите гости от Земята, които са дошли да запалят Луната, за да получат жителите на Ваха повече светлина през тъмните нощи, когато Слънцето се скрива.

Кралете на трите държави искат от Ягага да им предаде опасните гости, за да ги хвърлят в бездънното гърло на големия угаснал кратер Шая.

Ягага пуснал пратеници да обадят, че гостите на Земята не са опасни хора и че идат да сключат мир между Луната и Земята. Но пратениците му били уловени и хвърлени в гърлото на Шая, кратера, където се допират границите на четирите лунни кралства и който е във владение на боговете – покровители на Луната. А войските на трите кралства вече тръгват, предвождани от кралете си, към кратера, да положат клетва, да

направят молитва и всички дружно да нахлуят в държавата на Ягага.

Но най-страшното беше, че поданиците на Ягага са се уплашили, не искат да се бият и цялото население на границата е минало на страната на противниците.

– Какво да направя? – попита Ян Бибиан.

– Най-добре е да си отидете на вашата Ваха – отговори Ягага.

– Калчо, пъдят ни – обърна се Ян Бибиан към другаря си. – Иди на апарата, пригответи картечниците и оръдието, пригответи пушките и електрическите топове, па ме чакай!

Калчо отиде и влезе при машината.

Ян Бибиан тогава се помъчи да обясни на Ягага, че няма защо да се плаши, и го помоли да си отиде спокоен у дома.

След това той помоли Магу да се качи с него на машината.

Магу изпърво се уплаши, но Ягага му заповяда да тръгне. Той покорно и с наведена глава последва Ян Бибиан.

Скоро „Светкавица“ тихо излетя от пещерата и спокойно се издигна над островърхите възвишения, около които се намираще градът на Ягага.

Но този град беше безлюден. Никъде не се мяркаше жива душа и входовете на подземните жилища се чернееха като тъмни дупки. Народът, между който се бе разпространила страшна вест, че жителите, дошли от Ваха, искат да запалят Луната, беше се изплашил и изпокрил, като видя, че се издига страшната машина, която носеше огън.

Ян Бибиан, като научи от Магу посоката, към която се намираще страшният кратер Шая, отправи „Светкавица“ нататък, като даде бръз ход.

Магу седеше на столчето зад Ян Бибиан и Калчо, изтръпнал от страх, и се държеше здравата, като гледаше с изпулени очи разните копчета и контакти, които Ян Бибиан натискаше едно след друго.

„Светкавица“ летеше над страшни разхвърляни планини, блестящи под слънцето със своите разнообразни металически багри. Те минаваха над обширни зеленикави полета, над някакви странни гори от ниски, чепати и безлистни дървета, които сплитаха змиевидните си клони като камшици и гъсто се държаха едно за друго.

Те преминаха над цели области от кратери на угаснали през вековете вулкани, които бяха направили грозно и опустошително разрушение на лунната кора. Техните кръгли отвори зееха тъмни като огромни засъхнали кладенци и вътрешността им беше опушена и обгорена.

През всичкото време Ян Бибиан наблюдаваше местата, през които

минаваше, и записваше нещо в едно малко тефтерче, което стоеше на една поличка пред него.

– Какво мислиш да правим? – попита Калчо след дълго мълчание.

– Да спасяваме гостоприемния Ягага – рече Ян Бибиян.

– Как? Че ние не знаем с какви хора ще имаме работа и какво е тяхното въоръжение.

– Сигурно не стоят по-горе от народа на нашия Ягага. Мисля, че ще ги сплашим с нашите картечници, а за ефект може да гърмим и с топчето – каза Ян Бибиян. – Изглежда, че те не се плашат толкова от гърмежите, колкото от пламъка на оръжието. Помниш ли, когато стреляхме с револверите?...

По едно време Магу, когото бяха оставили да наблюдава през малкото прозорче, почна да вика с нечовешки глас и да трепери.

– Какво има?

– Наближаваме свещения, великия кратер – точката, където се допират границите на четирите царства на Луната.

Ян Бибиян издигна „Светкавица“ нависоко и пред тях се откри гледка, която никой земен жител не би могъл да види. Отдолу под тях се откри един огромен кратер, който може би имаше 50 километра диаметър. То беше една огромна опушена дупка, правилен кръг, на която дъното едва се виждаше. Устието му представляваше една огромна издигната окръжност от разрушени планини, които приличаха на разтопено злато. От тая огромна уста лъхаше на Луната силно студено течение, което разтърси силно „Светкавица“. Когато машината се намери към средата на кратера, Магу махна лицето си от прозорчето, седна на стола и като скри лицето си в ръце, почна да шепне някакви молитви.

Ян Бибиян обърна машината и тръгна по периферията на грамадно отворстие. Скоро той забележи, че наоколо под тия позлатени възвишения от всички страни пристигат огромни маси народ. По долините и по ниските места върволици от лунаги бяха почернили местността. А във въздуха се носеха ездачи върху своите хвърчащи магарета. Те летяха сгъстено и се носеха над острите възвишения като облаци, на които окоето не може да види края.

– Войските! – рече Калчо.

– Да, това навярно са армиите на трите сили. Ще опитаме какъв ефект ще произведе появяването на „Светкавица“. Ако не ги уплашим, обръщам веднага машината по пътя за Земята.

– Ами Магу?

– Ще го заведем и него на гости на Ваха – засмя се Ян Бибиян.

Ян Бибиян победител

До „Светкавица“ достигнаха ужасни и застрашителни викове на многобройните войски, които с голяма бързина се съсредоточаваха и обхващаха големия кръг на кратера.

Ян Бибиян бързо натисна някакво копче на машината и „Светкавица“ полетя по-ниско над повърхността.

Отведнъж многохилядната войска се спря като скована и шумните викове престанаха.

– Пусни топчето! – каза Ян Бибиян на Калчо.

– На месо ли?...

– Не, не! – извика Ян Бибиян бързо. – Ние не трябва да убиваме. Нашата победа ще бъде безкръвна. Ще гърмим нагоре във въздуха.

Калчо завъртя нагоре едно колело и изправи гърлото на малкото топче, което се намираще върху „Светкавица“, право нагоре, след това натисна спусъка.

Раздаде се страшен гръм, който забоботи като гръмотевица.

Ян Бибиян пусна електрическите пушки, които затракаха една след друга със зловещ трясък. „Светкавица“ почна да се носи със страшна бързина над тая застрашителна войска и да разнася ужасен трясък.

Магу, който стоеше до това време спокойно, се изплаши ужасно. Той почна да търси вратата, да буца прозорчетата, обладан от паника и готов да се хвърли долу.

Напразно Ян Бибиян и Калчо го успокояваха. Той риташе като уловена птица, бръщолевеше несвързано и охкаше. А когато гърмежите зачестиха, почна да пици.

Като помислиха, че при това бясно скачане насам-нататък може да повреди някоя част на машината или да скъса някоя жица, Калчо отвори едно долапче, което служеше за дрехи, набута силом Магу в него и го затвори.

Магу се усмири и потаи. Само от време на време се чуваше как бърби някакви молитви.

Ян Бибиян продължаваше да гърми с електрическите пушки, а Калчо даде още няколко изстрела с топчето.

Това произведе неописуем ефект над трите войски. Конниците, които се носеха като гъсти облаци на своите хвърчащи магарета, се повърнаха и накачаха на едно далечно разстояние, а пехотата, разбъркана и

разстроена, хукна назад, като изостави всичките си товари.

Понеже бягаха на различни посоки и се пръскаха, Ян Бибиян намисли да ги събере всички накуп. И почна като овчар, който събира стадото си, да пуца „Светкавица“ ту на една, ту на друга страна, като обикаляше всички краища, докъдето се разстиляше това бягащо множество.

Всички бягаха от сянката на чудовищната машина и се втурнаха към една посока да търсят спасение. Те скачаха по каменистата повърхност като диви кози, хвърляха се в малките кратери, с които бе осеяна околността, изскачаха пак и се групираха около малките възвишения.

Ян Бибиян не им даваше нито минута покой. Той ги гонеше със своята могъща машина и постоянно гърмеше. Най-после лунагите, уморени от това бясно бягане, изплашени от страшните гърмежи, нападаха по лицата си и почнаха да се кланят, като удряха отчаяно главите си о камъните.

Тогава Ян Бибиян престана да гърми, спусна „Светкавица“ ниско и кацна сред голямата войска, която се кланяше и искаше милост.

– Калчо – каза Ян Бибиян, – пусни Магу да преговаря!

Калчо отвори долапа. Магу седеше свит в него, с широко отворени очи и цял треперещ.

Калчо го потупа приятелски по рамото, хвана го за ръка и му помогна да излезе. След това му обясниха (те вече бяха свикнали да се обясняват лесно с него) да излезе пред лунагите и да каже, че тримата царе на трите царства трябва да дойдат незабавно тук, защото иначе цялата им войска ще бъде избита...

– Магу – каза Ян Бибиян усмихнат, – ти излезе голям победител, ние ще съобщим на Ягага да те възнагради.

Магу, който помисли, че Ян Бибиян смята, че на него дължи победата, се почувствува герой, изправи гордо глава и подскокна. След това Ян Бибиян отвори малката вратичка и му помогна да излезе. Ян Бибиян и Калчо го последваха. Те тримата застанаха върху тялото на „Светкавица“ и Магу се провикна с гръмовит глас, като простря ръката си:

– Лунаги, не се бойте! Нашите гости от Ваха не желаят никому зло. И ви прощават, че сте се вдигнали на война срещу гостоприемния Ягага, който е сключил мир със синьосветлата Ваха – господарка на небесните пространства, – и тя няма вече да ни праща болести. Идете и доведете тримата царе на вашите три царства. Нека дойдат незабавно и без страх при царя на синята Ваха! Чувате ли? Нека тримата ваши царе: Дагата, Гагага и Трагага веднага да дойдат тук!

Като чува гласа и думите на Магу, най-близките до „Светкавица“

военачалници се изправиха и почнаха да подскачат, което беше знак на поздрав. След това дадоха заповед на войниците си да станат.

Войските се вдигнаха и също почнаха да подскачат. Военачалниците избраха най-бързите от тях и ги пратиха с бърза поръчка зад големия рид, който не беше далече оттук и зад който бяха се прикрили владетелите на трите въстнали държави.

– Победата е наша – каза Ян Бибиан, който гледеше от „Светкавица“ изплашената войска на лунагите, готова да хукне в бягство от първия гърмеж.

– Такава бърза победа над три съюзени сили – каза Калчо – и сам Наполеон не е нанасял!

– Само че още не е свършена – рече Ян Бибиан.

– Защо?

– Трябва да се подпише мирът. Ние ще вземем тримата царе, ще ги набутаме в „Светкавица“ и ще ги занесем подарък на Ягага.

– Това ще бъде хубаво. И Магу ще получи награда.

– От нас една бутилка вино – засмя се Ян Бибиан. В това време откъм рида, към който заминаха пратениците, се чу шум и викове на войниците, които поздравяваха. Скоро оттам се зададе в стройни редове една група войници, предвождани от шумна музика.

Пред тях, пъстро и скъпо облечени, вървяха тримата царе със свитата си.

Войските, сред които минаваха, надаваха шумни гърлести викове и също подскачаха под такта на музиката.

Шествието бързо пристигна и спря на стотина метра от „Светкавица“.

Чуха се заповеди:

– Дайте път на всесилните владетели наши – царете.

Магу, който стоеше при Ян Бибиан върху „Светкавица“ и наблюдаваше пристигането на тримата царе, сияеше от радост. Той се чувствуваше победител и още отсега предвкушваше радостта от наградите, които щеше да получи от Ягага.

Магу постоянно викаше:

– Не бойте се, а се радвайте, защото между Ваха и нашата Маха (така наричаха те Луната) настъпва мир! Ваха е умиловивена и върху Маха няма вече да има никакви болести.

Най-после тримата царе пристигнаха близо до „Светкавица“ със своята блестяща свита, направиха обичайните си поклони и подскачания и застанаха да чакат заповеди.

Тогава Ян Бибиян се спусна бързо по стълбичката, слезе при тях и като подскокна три пъти, както правеха те, наведе се, взе три камъчета и даде на всекиго от царете по едно. Това бе знак на приятелство, което силният даваше на слабия.

Тримата царе се зарадваха много. Лицата им засияха, пипалата на главите им замърдаха. Те подскочиха няколко пъти, като се обърнаха към свитата си, дадоха някаква заповед. Отведнъж от близките части на войската се раздадоха тържествени удари от големите металически плочи. Войските зад тях ги поеха и предадоха назад и скоро цялата околност се оглуши от биенето на тия металически дискове. А след това се понесоха нескончаеми тържествени викове:

– Поклон на Ваха! Поклон на Ваха!

Цялата многохилядна войска почна радостно да подскача.

След това Ян Бибиян даде знак на Магу да слезе и почна да му разправя нещо.

Магу разбра.

Той се обърна към тримата сияещи царе и им каза:

– Великият Ягага, който има честта пръв да посрещне пратениците на Ваха, кани да го посетите. По желанието на Ваха, на нейните пратеници, между четирите царства на Маха трябва да настъпи вечен мир и братство. Границите да бъдат свободни, съобщенията между жителите да бъдат позволени и благата свободно разменявани. Четиримата царе на Маха да царуват в своите четири царства мирно и щастливо. Тържествената клетва за общия мир ще се извърши по желанието на пратениците от Ваха в града на Ягага и ще бъде положена от четиримата царе под погледа на синьоликата Ваха тази нощ.

Тримата царе Дагага, Гагага и Трагага изслушаха с велика радост думите на Магу и поискаха веднага да доведат техните бързокрили магарета, за да могат по-скоро да отидат при Ягага.

Магу ги спря. Той им каза, че и те ще отпътуват при Ягага с великата машина на пратениците на Ваха, и ги покани да се качат.

Тримата царе, макар и уплашени от страшната машина, помъчиха се да скрият слабостта си и се качиха по стълбичката върху „Светкавица“ под шумната музика на многохилядната войска.

Ян Бибиян ги настани вътре при Магу и каза на Калчо:

– Хубав лов ще занесем на Ягага. Няма защо повече да се бавим. Пусни машината!

Калчо натисна копчето.

„Светкавица“ трепна, плъзна се, издигна се и полетя над

пространството, където бяха настанени войските на тримата царе.

Вестта, че хвъркат с машината от Ваха, че е сключен вечен мир между Ваха и между четирите царства на Маха, бързо беше стигнала до войските и те, отдадени на веселби, тържествуваха, викаха и свиреха със своите странни музика. Където минаваше „Светкавица“, чуваха се оглушителни радостни викове:

- Да живее Дагага!
- Да живее Гагага!
- Да живее Трагага!
- Да живее Ягага!

„Светкавица“ бързо обиколи големия кратер, над който Ян Бибиан не пропускаше да прави своите наблюдения.

Дагага, Гагага и Трагага седяха свити и изплашени на своите места и яко се държеха за железните подпорки на столчетата, а Магу, весел и тържествен, ги успокояваше и им разправяше весели неща, за да разсее страха им.

Ян Бибиан бързаше да зарадва Ягага с победата. Той отправи „Светкавица“ към града на Ягага. Навсякъде, където минаваше, беше наизлязъл народ да гледа чудната машина, която със страшна бързина летеше и блестеше ослепително срещу слънцето.

Скоро Ян Бибиан стигна. Той направи една бавна обиколка над островърхите познати възвишения и кацна на равното пред пещерата, определена за скривалище на неговата „Светкавица“.

Още неизлязъл от машината, там пристигнаха на хвърчащите магараета Ягага, придружен от Ягагада, от двете му дъщери и от свитата.

Тримата царе излязоха смутени и без да се възползват от стълбата за слизане, скокнаха долу на своите пневматически крака.

След обичайните поздрави с Ягага той се приближи до тях и на всекиго даде по три обли камъчета.

Магу застана пред него и тържествено заговори:

– Велики Ягага! Победихме не с оръжие, а с добро сърце. Пратениците на Ваха пожелаха мир на Маха и тримата царе непримирими днес идат да положат заедно с вас клетва за вечно приятелство пред лицето на синята Ваха и пред нейните пратеници. Кажете вашата дума!

– Моята дума е „мир“! – рече тържествено Ягага и почна поред да прегръща тримата царе.

А Шагада и Дагада – двете дъщери на Ягага – бяха отишли при Ян Бибиан и като го държеха нежно за ръцете, гледаха го в лицето и сияеха от радост.

– А мене не поглеждат – каза престорено сърдит Калчо, като се обърна към Ян Бибиян весело... – Или по-добре вземи ги и двете.

Като не знаеше какво да прави и уморен от дългите церемонии, той извади една празна цигарена кутия и я даде на по-голямата – Шагада.

Дагада се намръщи.

Ян Бибиян тогава даде на нея една кибритена кутийка.

Дъщерите на Ягага ликуваха.

Двете дъщери на Ягага

Тримата царе бяха отведени в двореца на Ягага и тук се почнаха нескончаеми веселби. Лунаги от всички краища на царството на Ягага пристигаха ежедневно с какви не скъпи подаръци. Пратеници от другите три царства също носеха подаръци. Това бяха късове скъпи метали, големи и чудни скъпоценни камъни и странни метализирани животни, изкопани от земята.

Всички тия подаръци се носеха на пратениците на Ваха от благодарност за сключения мир между Луната и синята господарка на небото – Земята.

Подаръците се нареждаха в една тъмна стая в подземния дворец на Ягага, за да може по-добре да се види техният магически блясък.

Ян Бибиян и Калчо гледаха с насмешка тия съкровища, които биха подлудили хората, ако да бяха на Земята. За жалост „Светкавица“ беше твърде малка, за да ги побере, да ги отнесе на далечната Земя. И за какво ли биха служили на Ян Бибиян всички тия неща, за които той никога не бе мислил? Единствената негова мечта – да посети Луната – беше изпълнена и той не искаше да ламти за нищо друго.

– Да занесем тия работи – казваше Калчо – подарък на Иа.

– Ах – рече Ян Бибиян, – тя едва ли би се зарадвала много.

Ян Бибиян отиде при предавателя на „Светкавица“ и повика Иа.

– Ало, Иа, ти ли си?... Чудни работи стават тук. Отрупан съм с най-скъпоценни подаръци, каквито ти дори не си сънувала. Какво да правя тия чудни скъпоценни камъни и метали?

– Нищо, нищо не желая, Ян Бибиян. Остави всичко там, само си ела по-скоро! Защо не се обаждаш вече, навярно нещо се е случило? Върни се тук на Земята! Чакаме те с нетърпение! Зарежи всичко!

– Виждаш ли, Калчо – каза Ян Бибиян, като затвори апарата. – Иа не иска нищо. Единственото нейно желание е да се върнем по-скоро. Право да ти кажа и на мене ми вече омръзна тука. Стана ми мъчно за нашата хубава зелена прохладна Земя с реки, с гори, с езера и морета, с плодородни и цъфтящи равнини, с чудния лек въздух. Тук ще умрем от тия задушливи горещини. Ние сме отслабнали твърде много и аз ставам апатичен към всичко. На Земята има изблик на сили, които минават в кръвта и те правят деен, бодър, пъргав, будят желание за работа, за мечтание... Тук царува суха апатия и случките, които преживяхме, колкото

и да са интересни, за мене са безразлични. Как мислиш ти?

– И мене не ми се стои вече тук, Ян Бибиан. Тия еднообразни гледки, тия голи металически планини, тия тъмни сенки и ослепителни блясъци ми се отразяват лошо. Сякаш сърцето, душата и тялото ми станаха също металически и понякога ушите ми звънтят, звънтят, като че в главата ми бият камбани. Там, там, на нашата майка-Земя да идем по-скоро, да си починем!

Както разговаряха така Ян Бибиан и Калчо, при тях отведнъж с големи подскачания дойде Магу развълнуван.

– Ян Бибиан, златосияйният Ягага и неговата жена Ягагада, и тяхната дъщеря Шагада ми заповядаха да ви повикам веднага при тях. Тримата цареви чакат, също. Бързо... бързо!...

Ян Бибиан и Калчо последваха Магу. Вън ги чакаха хвърчащите магарета, да отидат по-скоро.

В най-блестящия салон на Ягага имаше особено оживление. Слуги, войници бяха наредени пред вратата му, когато пристигна Ян Бибиан, те почнаха да правят такива високи и невероятни подскачания за поздрав и така весело избъбряха някакви думи, наредени като стихове, че на Ян Бибиан тоя прием направи особено впечатление.

Като влезе вътре, той видя в дъното на салона в пъстри блестящи наметки тримата царе, покачени на високи каменни подложки. Пред тях на пода стояха Ягага и Ягагада, а пред тях – Шагада и Дагада.

Като се показва Ян Бибиан, Шагада весело се засмя, подскокна грациозно, завъртя се и падна на колене. Ян Бибиан и Калчо дойдоха близо и също с подскачания поздравиха.

Тогава Магу се обърна към Ян Бибиан и му каза:

– Нашият златосияен Ягага, трогнат от всичко, което направихте, за да се възцари мир на Маха и да се свърже приятелство с небесната владетелка Ваха, като няма как да ви се отблагодари, дава своята прекрасна дъщеря Шагада да стане ваша съпруга. Тя се съгласи с радост, защото нейното благородно сърце ви обича безумно, А по-малката дъщеря на нашия велик цар – Дагада – пожела да стане съпруга на Калчо. Тя е най-хубавата и най-веселата дъщеря на нашата Маха. Ето тук пред лицето на тримата съюзници и приятели-царе те ще кажат своите желания.

Още не се окопитили от изненадата Ян Бибиан и Калчо, при тях дойдоха с леки подскачания двете дъщери Шагада и Дагада. Шагада прегърна Ян Бибиан, а Дагада – Калчо и почнаха дълго да им целуват ръце.

– Хубава работа! – рече Ян Бибиан на Калчо. – Какво мислехме, а

какво излезе. Ние се канехме да бягаме на Земята, а тука ще ни женят.

– Царски зетьове ще ставаме – рече Калчо. – Виж как се радват красавиците. Не е зле за мостра да ги заведем на Земята.

Калчо се шегуваше, но на Ян Бибиан тая история не бе приятна. В тоя час той си помисли за Иа и какво би казала тя, ако знаеше, що става с него сега!

– По-скоро трябва да бягаме, Калчо. Но за да не ни подозрят и да не ни развалят някоя нощ апарата, нека привидно се съгласим на желанието на Ягага.

Неудобно положение

Ян Бибиян, за ръката на когото се държеше, цяла цъфнала от щастие, Шагада, се обърна към Ягага, направи дълбок поклон и му каза:

– Първи от четирите царе на Луната, велики и мъдри Ягага! Трогнат съм от голямата чест, която ми правите, и за мене няма по-голямо щастие от това – да имам за съпруга вашата прекрасна дъщеря Шагада. Обаче по заповед на синьоцветната Ваха, на която ние сме пратеници, нашето пребиваване на Маха, която украсява със злато небето на Ваха, не може да бъде дълготрайно. Ние сме пратени да донесем великата прошка на Ваха и да ви донесем вестта, че тя няма вече да праща наказание върху главата на нито един жител на Луната. След това ние трябва вече да се върнем. Часът за това е наближил. Вашите дъщери ще ни последват ли? Ще искат ли да дойдат там и да се откъснат навеки от родината си Маха и от царствените си родители? Като разбраха тия думи, Шагада и Дагада се заплакаха и развикаха:

– Ще дойдем, ще дойдем с вас!

– Ваха ще бъде опасна за вас и за вашето здраве – каза Ян Бибиян. – Там няма този слънчев пек, който ви сгрива тук, и кръвта ви там ще истине и ще се смрази.

– Не, не! – викнаха едновременно царските дъщери. – Не ни е страх от нищо! На всичко ще привикнем.

– Там гърмят страшни оръдия. Вие не можете да понасяте тия гърмежи и сътресението ще ви убие.

– Не се боим от нищо! Ще дойдем, ще дойдем!

– Там има големи морета, ще се удавите.

– Не ни е страх!

– Там има зли кучета – ще ви изядат.

– Не се боим! Вие сте силни и умни – ще ни пазите.

– Там жените са грозни и ще завидят на вашата красота, ще ви умъртвят с отрова – каза най-после Ян Бибиян, за да ги отвърне от намерението им да идат на Земята.

– Не, не, не! – запищяха и двете сестри. – Ние сме решили да дойдем! Щом като сме с вас, от нищо не се боим!

Ягага гледаше дъщерите си и се учудваше на тяхната решителност. Прежната радост у него бе изчезнала още когато чу, че ще се раздели на вечни времена от хубавите си деца. Защото той мислеше, че Ян Бибиян

и Калчо са дошли на Маха, за да останат завинаги тук...

– Мили деца – каза той с тъжен глас, – когато вие отлетите там горе и завинаги на синята Ваха, помислете си как вашият баща и вашата майка ще гледат нощем към небето и каква мъка ще пълни душата им!

– Мили татко – каза Шагада, – от далечната Ваха всяка вечер ще гледам златната наша Маха. И от мислите си ще построя мост между Ваха и Маха. По тоя мост непрекъснато ще върви моята любов към вас. И бързо летящите наши мисли ще съкратят пространството, което ще ни дели. Искаме да отидем, татко!

– Добре, мили мои деца, вашата молба за мене е закон.

Ян Бибиян, като видя, че няма лесно да се откопчи от тая беда, прибягна до друга хитрост.

– Велики Ягага – каза той, – желанието на дъщерите ви е непоколебимо. Те жертвуват всичко от любов към нас. Щом е тъй, нека бъде, както те искат. Само че ще ви моля да ни оставите с моя другар Калчо три дена насаме, да изпросим разрешение от Ваха. Без нейно съгласие ние не можем да вземем жени от чужди свят. Иначе тя ще ни поразии с гръм още преди да стигнем до нея.

– Да бъде! – каза тържествено Ягага и протегна благославящи ръце.

Ян Бибиян даде знак на Калчо веднага да тръгнат. Шагада и Дагада не искаха да ги пуснат и хванати за тях, ги изпроводиха чак до изхода на своя подземен дворец.

Ян Бибиян и Калчо, съпроводени от своя водач Магу, незабавно отидоха при „Светкавица“. На Магу казаха да се върне и да ги остави сами.

Ала Магу не смееше да ги остави. Той каза, че ще се оттегли наблизо тук в отделна стая и ще се грижи за тях и за храната им.

Ян Бибиян, за да го подкупи, даде му две бутилки вино и му каза да стои там и да пие, докато го повикат.

Очите на Магу светнаха. Той грабна бутилките и като ги мушна под наметката си, бързо се отдалечи. а Ян Бибиян и Калчо останаха на съвещание.

Те още не бяха намерили възможност да обиколят Луната и подробно да я изучат. А да се върнат така, то значеше напразно да излезе тяхното пътуване дотука.

– Е, какво да правим сега? – каза Ян Бибиян. – Ние двамата – царски зетьове!

Калчо се засмя широко. Той погледна Ян Бибиян в очите и после двамата се заляха в неудържим и продължителен смях.

Тъга за Земята

Ян Бибиян и Калчо се прибраха в стаята си, но дълго време не можаха да заспят. Обтегнати на своите меки легла, угасили странната светлина, която идеше от някакви плочи, залепени по стените, те се разговаряха в тъмнината.

– Какво ни предстои да правим? – питаше Ян Бибиян често.

И прекъснатите разсъждения от тоя въпрос отново продължаваха.

– Ако останем за по-дълго тук, ние ще имаме възможност да направим обширни изследвания на цялата Луна и на нейното население. От едно кратко престояване нищо няма да разберем. То ще остане само като един подвиг без никаква полза.

– Значи, на тебе ти се остава? – попита насмешливо Ян Бибиян.

Калчо не отговори.

– Значи, остава ти се? – повтори Ян Бибиян. – Види се, Дагада ти хареса и положението ти на царски зет ти се вижда приятно.

– Какво бих правил на Земята? – рече тъжно Калчо. – Аз нямам нийде никого. Аз съм едно творение от кал, без родители, без близки. Единственият най-близък човек ми си ти, Ян Бибиян, но ти ще слезеш там, тебе те чака целият свят, имаш близки, ще се ожениш за Иа и тогава аз ще стана излишен за тебе. Самотен, там ще ми е мъчно, много мъчно.

Гласът на Калчо затрепера и преля на плач.

– Приятелю мой – каза Ян Бибиян, – нашата съдба е обща. Ние сме свързани. Магията, която беше ни уплепа, може би още ни държи. Аз те имам като роден брат и каквото и да стане, моите чувства няма да се променят.

Като каза това Ян Бибиян, през широкия отвор на стаята, който служеше за прозорец, проникна тънка синкава светлина и разреде мрака, който цареше там.

Ян Бибиян се вдигна от леглото и погледна. През плътната тъмнина, която цареше навън, там някъде на мастиленото небе светеше с чудна красота като огромен синкав диамант грамадният кръг на Земята.

Сякаш електрически ток премина през цялото тяло на Ян Бибиян. Той скочи бързо и отиде до кръглия прозорец.

– Какво има? – попита Калчо.

– Стани, стани! – възбудено извика Ян Бибиян. – Стани да я видиш

нашата прекрасна родна планета!

Калчо скокна, възбуден от трескавите думи на Ян Бибиан, и дойде при него.

С метнати един на друг въз рамена ръце те застанаха изумени пред възлешното зрелище, което представляваше небето тая вечер.

Неговата тъмна дълбока безкрайност бе обсипана с милиарди звезди, малки и големи, които блещяха разноцветно. Посред тях се носеше с бързина блестяща комета със светла опашка, която леко трепереше. А на средата, сред тоя рояк от светлина, цареше огромният синкав кръг на Земята, по чието лице лежеше голяма сянка, прилична на воин, застанал на стража. Неговото лице и мускулите на двете му ръце бяха огромни.

– Това е може би образът на Великия океан – рече Ян Бибиан, като сочеше сянката. – И тоя образ внушава страх на жителите на Луната. А там сега плават грамадни параходи, пълни с пътници. Ония светли равнини са покрити с градове и селца. Там сега е ден и кипи живот. А когато настане там нощта, хиляди погледи ще се обърнат към малката бледа Луна, където сме ние. Как ми се иска, Калчо, в тоя миг да видя и да срещна някой човек, наш брат, да видя погледа на хубавото човешко лице, да стисна човешка петопръста ръка! На мене не ми се стои вече тука.

– Тогава да заминем, Ян Бибиан... Разбирам копнежите ти... И мене душата ми се стяга... Макар че нямам близки, но тая пръст, от която съм направен, ме привлича.

Уморени, най-после Ян Бибиан и Калчо се прибраха на леглата си и заспаха. Навън се чу шум, викове и трясък от хвърлени предмети. Ян Бибиан се стресна и скочи. Беше се вече съмнало. Калчо затича да види какво има. Той потърси Магу в стаята му, но не го намери.

Около „Светкавица“ бяха се струпали стотина жени с големи металчески тояги и се съвещаваха на висок глас.

Ян Бибиан помисли, че са нападнати, и потърси оръжието си, но то бе в „Светкавица“. Той надникна предпазливо навън и съгледа Магу, заобиколен от жените, че се разправя нещо. Скоро той ги остави и подскачайки високо, се упъти към жилището на Ян Бибиан.

– Какво има, Магу?

– Шагада и Дагада, бойки се да не избягате с вашата машина и да ги оставите, подучили скришом от баща си някои по-видни жени от града да дойдат и да разрушат машината ви...

– Е? – попита изплашен Ян Бибиан.

– Напразно ги разубеждавам. Те изпратиха да донесат от горящата вода, за да я полелят.

– Магу, иди им кажи да не правят това, защото Ваха ще се разгневи и ще прати войника, който я пази, да направи вашата Маха на пепел.

Магу заскача и отиде при жените. Когато той им предаде думите на Ян Бибиян, те се разпищяха и разбягаха.

От беда към беда

Ян Бибиян и Калчо се видяха застрашени. След като се съвещаваха кратко време, те пратиха Магу при Ягага да съобщи за случката, а през това време се заеха да турят в пълна изправност „Светкавица“ и да я приготвят за ново далечно пътуване – за Земята.

Тъкмо привършваха работата си и ето че Магу се върна, придружен от двете дъщери на Ягага и от тяхната майка Ягагада.

Двете момичета с писък се отправиха към Ян Бибиян и Калчо и като паднаха на колене, почнаха да бият челата си о коравия под и да се обливат в сълзи. Те бързо и едновременно произнасяха някакви отсечени думи, в които звучеше отчаяние и разкаяние.

Ян Бибиян и Калчо им помогнаха да се вдигнат и усмихнати, се помъчиха да ги успокоят.

Царицата Ягагада ги хвана за ръце и като ги дръпна при себе си, с креслив тон ги накара да млъкнат и да слушат пратениците на Ваха – своите бъдещи съпрузи.

Тя чрез Магу обясни на Ян Бибиян да им прости и да не обажда това на Ягага, защото в гнева си той може да ги хвърли в гърлото на планината Яйту, където е тъмно и студено и където може би да ги остави един ден и една нощ за наказание. Тя благодари много на досетливия Магу, че се е обърнал към нея най-напред и че по тоя начин е избягнат гневът на Ягага.

– Разбирам ви напълно, светла царице Ягагада, разбирам и тревогата на вашите прекрасни дъщери – нашите бъдещи съпруги – отговори Ян Бибиян. – Ние няма да станем причина те да бъдат наказани, защото това, което са сторили, сторили са го от любов към нас.

Но ние имаме заповед от синьосветлата наша Ваха да обиколим три пъти Маха, за да получим разрешение да станат наши жени вашите мили и прекрасни дъщери и да ги заведем там. Светлосинята наша Ваха ни разрешава да прекарваме по една година тук и по една година там. Сега нашата молба е – да се оттеглите у вас и да ни оставите сами да изпълним повеленията на нашата далечна родина.

Зарадвани много от думите на Ян Бибиян, Шагада и Дагада се раскачаха весело и радостно се развикаха. А майка им, премъдрата Ягагада, ги хвана под ръка и като им шепнеше тихи гальовни думи, изведе ги навън.

– Сега на работа, Калчо! Нека направим една хубава разходка около Луната.

Те дадоха знак на Магу да се оттегли и се качиха на „Светкавица“. Чу се лек шум, приятно бръмчене. Машината трепна със сребърното си тяло, като че оживя. След това полази като огромно предисторическо животно, излезе от пещерата и леко се вдигна във въздуха, като блесна под лъчите на Слънцето.

Със светкавична бързина Ян Бибиан и Калчо се вдигнаха на голяма височина.

– Първата ни работа – каза Ян Бибиан на Калчо – е да огледаме хубаво местността, където бяхме досега, за да можем да се върнем пак. За това наблюдавай добре!

„Светкавица“ почна да прави големи обиколки, през което време Калчо бележеше и чертаеше главните отличителни знаци от повърхността на Луната. На едно огромно разстояние тук бяха пръснати големи конусообразни възвишения, отдалечени едно от друго, прилични на грамадни пирамиди. Върховете на по-високите от тях бяха пробити с дупки, като дълбоки обли кладенци с лъчевидни устия. Тия големи тъмни отвърстия бяха разположени така, че образуваха буквата И, написана от точки. Калчо нанесе всичко това на картата като най-характерен знак и каза:

– Много ясно. Тоя знак е толкова забележим от нашата машина, че никога не може да се излъжем.

– Тогава да тръгнем на по-далечен път – каза Ян Бибиан и отправи машината на по-голяма височина.

Слънцето блестеше силно и от прозорците на „Светкавица“ Ян Бибиан и Калчо гледаха странната картина на Луната, лишена от веселите и приятни пейзажи и тъмни свежи зеленини, които можеха да се видят на Земята, но затова много интересна и много чудна.

Ян Бибиан стоеше пред картата на Луната, която нашите астрономи след дълги изучавания бяха съставили, и сравняваше.

Той викаше от възхищение, когато виждаше с каква точност земните учени са направили тая карта. Разбира се, че малките подробности липсваха, но затова по-големите географически точки бяха правилно и точно обозначени.

– Да, да! – извика той на себе си. – Ето това е планината Тахо, най-хубавата от планините на Луната. От Земята тя с просто око се вижда като бяла точка, която краси като звезда долната част на лунния кръг. При пълнолуние тя блещи по-силно и хвърля лъчи надалеко по лунното

кълбо. Ето нейния голям отвор. Каква огромна празнина! Всички планини на Луната са кухи гърла на угаснали вулкани и приличат на морета без вода. А тия огромни бляскави канари, струпани безразборно по склоновете, са разтопени чисти метали, големи късове злато, желязо, платина, никел и други. Между тях светят като лампи големи късове разноцветни скъпоценни камъни. Ето по-нататък другите планини, отбелязани на картата. Ето планината Аристотел, по-нататък върха на Платон, по-нататък – Коперник. Цялата Луна е насечена с планини и лицето ѝ е обезобразено от вулканически дупки като лицето на сипаничав. Но това е лицето на Луната, което ние виждаме от Земята. Другата страна Луната никога не показва на Земята. И тая нейна тайна ние сега ще открием.

Невидимата страна на Луната

Ян Бибиан и Калчо обръщаха „Светкавица“ на всички посоки и над всички страни. Навред те виждаха еднообразния пейзаж на Луната – една разтопена сякаш метална маса, насечена и набраздена с високи планини и с ниски хълмове, островърхи, откъснати от планините възвишения, немного обширни равнини, покрити със сиви и зелени мъхове, а някъде покрити с ниска чепата растителност. Някакви гори от странни дръвчета със стъклено-прозрачни меки клони, пълни с лепкава течност.

„Светкавица“ следеше Слънцето и дългият петнадесетчасов ден бавно оставяше осветената част на Луната и се прехвърляше над другата половина, която земните учени никога не са видели.

Неусетно нашите пътешественици се намериха над тая част, където също така неусетно беше се възцарил денят. И тука същата еднообразна гледка. Над тая невиждана досега страна за първи път падна сянката на земния човек и неговата машина.

Ян Бибиан спусна „Светкавица“ по-ниско и намали хода ѝ. Веднага той видя около островърхите възвишения, където бяха градовете и селата на лунагите, че настана движение. Многобройни тълпи наизлизаха, раздвижиха се и отправиха учудени погледи към „Светкавица“, сетне падаха по очи или се разпръсваха и криеха, когато сянката на „Светкавица“ приближаваше към тях.

Калчо чертаеше върху голям лист, който бе опънал пред себе си, картата на тая част на Луната и отбелязваше всичко по-забележително. Автоматическият им фотоапарат бе пуснат в движение и непрекъснато правеше снимки.

Тук нашите пътници забележиха няколко високи планини, каквито на другата страна нямаше. Те се простираха като големи разхвърляни вериги, перпендикулярно една до друга, и се свързваха с един много висок конусовиден връх, по средата на който зееше тъмен и страшен кратер, угаснал като всичките многобройни кратери на Луната. Неговото устие беше гладко, почти кръгло, и около него се разстиляше звездобразно, като покриваше почти половина от склоновете му, застинала от векове лава и вулканическа пепел. Тая звезда светеше ослепително и приличаше на някакъв гигантски орден, закачен на гърдите на Луната.

Ян Бибиан пусна „Светкавица“ над тая звезда и дълго я обикаля. Кратерът зееше тъмен и страшен и от дълбоките му недра, в които

преди милиони години е клопочила огнена лава, сега излизаше хлад, пустота и мъртвило.

– Чудно, чудно! – говореше Ян Бибиан, като наблюдаваше с голям интерес.

– Чудно и страшно! – рече Калчо.

– Тая непозната за хората лунна планина нека наречем Иа – каза Ян Бибиан.

– О! – извика с възхищение Калчо. – Това е чудесно! Жалко само, че Иа никога няма да види тая своя съименница.

– Може и да я види – рече Ян Бибиан. Калчо направи учудено лице.

– Какво се чудиш, приятелю? Ние бихме могли да направим още една разходка дотук. Тогава ще доведем Иа. Сега вече от Земята ще се уреждат често излети до Луната. Това може би ще стане нещо твърде обикновено и никой няма да се учудва.

– Във всеки случай аз вече нямам намерение да идвам – каза Калчо.

– Защо?

– Погрозня ми душата от тия гледки... И после, Дагада...

Ян Бибиан се засмя.

Но когато обърна „Светкавица“ на друга страна, той извика високо като дете:

– Калчо, гледай, гледай там!

Калчо допря лицето си до малкото прозорче. Далеч в хоризонта се издигаше висок връх, който блестеше като купол на някой огромен храм. Около него блещяха други няколко по-малки, симетрично разположени. Тая ослепителна група представляваше нещо като глава на пръстен и светеше с блясъка на диаманти.

– Да, да, това са диаманти. Цели планини, кристализирани на диаманти! – извика Ян Бибиан. – Какъв хубав подарък би било това за Иа, ако би могло да се занесе на Земята!

– Това нещо надминава всяко въображение! – извика Калчо.

„Светкавица“ полетя нататък.

Скоро те се намериха над една област, цялата светеща, като че тука бе пръсната жарава от всички вулкани, които някога са изригвали.

– Как да наречем тая вълшебна планина с диамантените върхове? – попита Калчо.

– Да я наречем „Пръстенът на Лиана“ – рече Ян Бибиан.

– Жалко, че не ще да може да го тури никога на ръката си! – засмя се Калчо, като записваше върху картата пред него.

– Ами тая светеща област знаеш ли какво представлява? – каза Ян

Бибиян. – Това е област, осяяна и направена цялата от скъпоценни камъни.

– О, ако биха били пренесени на Земята!

– Тогава ще изгубят цената си и ще се продават за играчки на децата.

Радиоприемателят на „Светкавица“ извънтя. Ян Бибиян се стресна и взе слушалката.

– Ало... ало...

– Иа, Иа се обажда! Ян Бибиян, ти ли си? „Светкавица“ ли е там?

– Да, да, Иа... Извинявай, много бяхме заети, затова не се обадохме!

– Как сте, Ян Бибиян? Много се безпокоим. .

– Всичко е добре. Здрави сме, бодри сме. Сега правим изучвания на оная страна на Луната, която не се вижда от Земята. Интересно... Чудесно! Цели диамантени планини открихме... Сега сме на път... летим.

– Кога ще се върнете? Няма ли край тая ваша обиколка! Тук целият свят се интересува само за вас. Пусна се слух и всички вестници писаха за някаква катастрофа със „Светкавица“. Какво има? Кажете самата истина!

Ян Бибиян почна да се смее:

– Никаква катастрофа. Тук всичко е благополучно и ние след два-три дена тръгваме обратно за Земята.

– Ах! Как се радвам, как се радвам! – развика се Иа.

– Да, да, и ще се върнем с булки... И аз, и Калчо. Царски дъщери. На великия владетел Ягага. Моята се казва Шагада, а на Калчо – Дагада.

– А, а, а! – почна да вика гневно Иа. – Какво говориш? Шегуваш ли се? Какви са тия лунатички?...

Ян Бибиян почна високо да се смее и накратко разправи историята с Шагада и Дагада и тяхното желание да дойдат на Земята.

– Не може... не може! – извика Иа. – Забранявам!... По-добре не се връщайте тогава!...

– Успокой се, Иа!

– Това е невъзможно!

– Бъди спокойна! Ние ще ги оставим тук до второ връщане.

– Как! Ти мислиш да се връщаш още веднъж там! Никога вече! Никога вече няма да те пусна! Всяка вечер гледам тая жълта Луна и вече я мразя. Струва ми се, че това е някаква гнила тиква. Ела си по-скоро, чуваш ли? Фют всеки ден ме посещава... Чуваш ли?... Ще тръгна с него, ако не се върнеш!

– Фют! Какво говориш? Той не е ли престанал да се интересува за мене?

– Сега той се интересува за мене повече, отколкото ти – отговори Иа.

– Слушай, Иа, Иа!

Но Иа не се обади вече. Тя сърдито сложи слушалката.

В къщи у нея чакаха стотина дописници от всички големи европейски и американски вестници. Тя се яви сърдита пред тях. Очите ѝ бяха овлажнели.

– Какво има, обади ли се? – запитаха едногласно те.

– Да! – троснато отговори Иа. – Подир три дена Ян Бибиан тръгва за Земята.

– Друго?

– Нищо друго – каза тя. – Не ме питайте повече!

Ян Бибиан дълго звъня на апарата, ала Иа не се обади... Той почна да звъни още по-силно и да вика.

– Иа, Иа, Иа!

Отведнъж му се обади един странен дрезгав глас:

– Кой? – попита предпазливо Ян Бибиан.

– Познай! – обади се дрезгавият глас.

– Не познавам... Обади се най-после!... Моля, кой е?...

– Домът на Иа.

– Но кой е на апарата? Кой...

– Фют – отговори дрезгавият глас.

– Фют? – обади се Ян Бибиан. – Фют! Не, не искам да говоря с тебе, Фют! Ти трябва завинаги да се махнеш от моя път, ако не искаш още веднъж да ти скъсам опашката!

– Какво има, Ян Бибиан? – попита Калчо.

– Фют се обажда...

– Фют!

– Да, Фют, от дома на Иа... Ще имаме пак неприятни работи с този Фют.

Калчо се замисли. После рече:

– Ние трябва да се връщаме, Ян Бибиан. Нашият живот е на Земята. Това пътешествие е едно приключение.

Ян Бибиан не каза нищо. Той се наведе над картата, която чертаеше Калчо, после натисна някакво копче и дадена „Светкавица“ друга насока.

– Бележи! – каза той.

„Светкавица“ заплава над други места, все така еднообразни и тъжни. Над обширни мъртви пространства, над блестящи планини – комини на заспали вулкани, – над черни пропасти.

За земния човек няма тука никакви работи. Други човешки същества тук носеха своите радости и скърби.

„Наистина какво търся тук?“ – помисли си Ян Бибиян с тъга и за първи път усети разочарование. Земята вече го викаше. Родната, зелената, многоводната Земя. Неговата цел да се качи на Луната бе постигната. Но сега Земята си го викаше. Тя говореше на мислите му, на чувствата му, на цялата му душа...

– Бележи! – каза още веднъж той на Калчо.

– Как да бележа? – рече Калчо. – Ти караш с голяма бързина и всичко долу се слива пред очите ми. Не виждам нищо ясно.

Свещените Животни

Ян Бибиан се усмихна в себе си и намали скоростта...

– Така – каза Калчо доволен. И като се съсредоточи пак в работата си, те заплаваха мълчаливо над лунната еднаква повърхнина, като не пропускаха нито едно забележително място.

Фотографическият апарат работеше непрекъснато и се чуваше лекото шумолене на лентата. Така Ян Бибиан и Калчо прекараха целия тоя дълъг ден, докато Слънцето почна да залязва. Като видяха, че скоро над тая част на Луната ще настъпи пълен мрак, а те имаха още да обикалят, потърсиха място, къде да слязат, за да прекарат нощта.

Наблизо до планината, която те нарекоха „Пръстенът на Лиана“, Ян Бибиан съгледа една немного голяма кръгла равнина, която имаше сиво-зеленикав цвят и по която не се виждаха никакви скали, нито разхвърляни камънци. Наоколо не се виждаха никакви следи от живот, нито тълпи лунаги излизаха да гледат „Светкавица“, както това ставаше при всяко населено място, над което минаваха. Мястото бе заградено от немного високи хълмове и изглеждаше добре запазено.

– Да – каза Калчо, – аз също намирам това място удобно за слизане, между тая тъжна природа то има по-свеж вид и ми напомня за Земята.

– Изглежда на засъхнало блато или на езеро, покрито с водорасли – рече Ян Бибиан. – Ако това е така, ние можем да хлътнем в него и вече да не излезем.

Той спусна „Светкавица“ ниско над това място и почна бавно, много бавно да обикаля и да наблюдава.

– Мястото е удобно – заключи той. – Само към средата ми се вижда съмнително. Ще се спуснем в края.

И понеже Слънцето вече се канеше да се скрие, той пусна леко апарата и кацна в подножието на един връх в края на равнината.

– Чудесно! – извика Калчо. – Тук ще прекараме нощта спокойно. Жалко, че не вземем Магу, той щеше да ни обясни нещо за това загадъчно място. Впрочем такива места аз видях още на няколко пункта. Това са нещо като оазиси на Луната, следи от някогашната нейна Цъфтяща епоха.

Слънцето се скри бързо и отведнъж настана непрогледна нощ. Върху траурната покривка на небето се открииха неимоверно ярко безброй големи и кръгли небесни светила, които красяха лунните нощи, но не

разпръсваха непрогледния мрак, който се възцаряваше върху самата Луна.

– Да пуснем осветлението – каза Калчо, който бе си подал главата из изхода на апарата.

– Нека го пуснем! – рече Ян Бибиян.

Калчо се наведе и натисна копчето.

Отведнъж мека и хубава светлина раздра непрогледната тъмнина наоколо.

Ян Бибиян и Калчо отвориха капака и излязоха на гърба на машината.

Отнякъде се понесе глух, като изпод земята, страшен рев, приличен на лъвско ридание, повтори и потрети. Ехото му отговори тайнствено и страшно.

Ян Бибиян и Калчо се спогледаха. Такъв вик не бяха чували на Луната.

– Лъв! – рече Калчо малко плахо.

– Лъв на Луната? – засмя се Ян Бибиян, уж спокоен, но и той чувствуваше някаква плахост в душата си.

Няколко минути настана тишина, която след тоя зловещ рев изглеждаше страшна. Ян Бибиян и Калчо, вперили напрегнато очи в тъмнината, стояха неподвижно.

Внезапно някакъв ужасен трясък, тътнеж като от стотина гръмотевици, се чу някъде в тъмнината и околността се раздруса като от земетресение.

– А това какво може да бъде? – рече Калчо.

– Навярно скали паднаха в отвора на някой от тия угаснали вулкани – отговори Ян Бибиян.

На стотина-двеста метра от мястото на „Светкавица“ нещо цамбурна. Чу се плясък, като че някакво тежко тяло падна във вода. Последва го първият зловещ рев, продължителен и страшен.

– Тук има някакви животни – каза Ян Бибиян. – Нека пуснем прожектора!

Калчо отвори прожектора, който беше върху гърба на апарата. Лумна силна, ослепителна светлина. Той я насочи към мястото, гдето се чу силното цамбуркане, и тя заигра по широката равнина.

И ето че в края на снопа светлина, който излизаше от прожектора и падаше като голям светъл кръг, се показа една едра глава, прилична на главата на гущер, сбръчкана и люспеста, и се изправи на дълга шия. Тя си отвори широките уста, премлясна нещо и като зина, нададе

продължителен и страшен рев – същия рев, който Ян Бибиан и Калчо чуха вече два пъти...

– Животно, животно! – извика Калчо.

– Вземи апарата и се опитай да го фотографираш – рече Ян Бибиан.

В това време на големия светъл кръг на прожектора израснаха още няколко такива глави и почнаха да реват.

Размаха се твърда, тежка опашка, назъбена отгоре, и заудря силно. При нейното удряне заплискаха големи бризги вода.

– Ние сме при някакво езеро – рече Ян Бибиан. Повърхност водна обаче не се виждаше. Ситна, преплетена, сива растителност покриваше всичко.

Ян Бибиан и Калчо с фотографически апарати в ръце бяха устремили очи към чудовищата и правеха снимки.

Едно от тия животни подскокна и се изправи. То беше огромно. Имаше около 20 метра дължина, дълга шия, глава, която бе сравнително малка и не отговаряше на голямото гущерско туловище, опашка къса и твърда, крака немного високи, с лопатарести стъпала. То пристъпи лениво, проточи нагоре дългата си шия и изрева.

– Ами ако ни нападне? – рече Калчо.

– Пригответи за всеки случай топчето! – каза Ян Бибиан.

Калчо отиде при малкото топче, което беше върху главата на „Светкавица“, напълни го и се прицели към чудовището.

– Да гръмна ли?

– Не! – каза Ян Бибиан. – Само в случай на опасност. Нека бъде готово!

В това време иззад хълма, където бяха, се появиха няколко малки светлини, които се раздвижиха като фенерчета и подскачаха към „Светкавица“.

Ян Бибиан, който ги забележи, веднага обърна прожектора нататък.

Десетина лунаги, които носеха в ръце светещи плочки, приближаваха към „Светкавица“. Те подскачаха бавно и леко, като че танцуваха, и дружно пееха някаква тържествена песен. Бяха загърнати в дълги зелени наметки, които покриваха и главите им.

Пазители на свещените животни

Прожекторът осветяваше ясно идещите лунаги и Ян Бибиан видя, че ги предвождаше един, който се различаваше от всички други по облеклото си. Той носеше в ръце високо вдигнат прът, на който се развяваше знаме, върху което бе нарисован голям кръг, излъчващ синя светлина.

Като постояха в светлия кръг, който хвърляше прожекторът, те тръгнаха пак, като повишиха гласа на песента си.

– Що за дяволи са това? – рече Калчо.

– Някакво шествие навярно.

– Или някакво пратеничество. Уверен съм, че идат при нас.

И действително шествието на непознатите полека-лека се приближаваше, странните им лампички блещукаха в нощта и, макар и слабо, осветяваха им пътя.

Скоро те приближиха до „Светкавица“ и се спряха. Водачът излезе напред, вдигна още по-високо знамето, което носеше, и почна да вика нещо. Те стояха в осветения кръг, който излизаше от сияещото тяло на апарата, и се виждаха много добре.

– Какво да правим? – попита Калчо.

– Да ги повикаме! – рече Ян Бибиан.

Двамата се възправиха на гърба на „Светкавица“ и почнаха да дават знак с ръце на непознатите да се приближат.

Водачът се обърна, даде знак на придружаващите го и тръгна напред.

Като приближиха „Светкавица“, те всички вдигнаха ръце нагоре и извикаха три пъти едногласно:

– Дая, дая Ваха! – което значеше: покорни на волята на Ваха.

Ян Бибиан слезе при тях. Те почнаха дълга церемония от поклони и подскачания и след това водачът почна да обяснява с мимики, жестове и думи, като се биеше по гърдите и по челото и сочеше небето, на което с всичкото си величие бе застанала синьосветлата Земя. След дълго обяснение Ян Бибиан разбра, че това са първосвещеници от близкия манастир, посветен на свещените животни на Ваха, и техни пазители.

Тук, на това място, живеят 50 чифта странни животни, единствени на Луната, пратени от Ваха да поддържат вечния извор на това езеро. Никой смъртен тук не може да се приближи. Който се доближи до това

място, получава вечно проклятие от Ваха и губи правото да се жени.

– Ние знаем – говореше водачът на първосвещениците – че вие сте пратеници на Ваха. Вие може би сте дошли да вземете обратно животните, които пазят единствения най-голям извор на Луната. Тогава той ще пресъхне и Луната ще се пропука на четири части, и всяка от тия части още на четири, докато се превърне на прах. Свещениците, пазителите на свещените животни, ви молят да ги оставите тук. Техният рев пъди злите духове от нощите на Луната и техните погледи свързват Ваха с нас.

Ян Бибиян обясни на светите пратеници, че няма да вземе животните им и че той е изпратен от Ваха да види добре ли са гледани, живеят ли, размножават ли се и дали жителите на Луната ги почитат.

Водачът на тия своего рода монаси съобщи, че животните се ползват с голяма почит, че не са изяли досега нито един лунага, че живеят щастливо в големия извор и че след всеки 50 години женските раждат по едно малко.

Ян Бибиян им обясни, че е доволен и че великата покровителка Ваха ще бъде доволна, като научи това, и няма да праща никакво зло на жителите на Луната. След това той помоли пратениците да си отидат и те благодарни се върнаха обратно, а Ян Бибиян осветяваше пътя им с прожектора.

– Скоро нощта си отиде и настана утро.

Тогава Ян Бибиян и Калчо, изправени на „Светкавица“, огледаха местността. Пред тях се простираше обширна равнина, която приличаше на някаква блатиста местност върху Земята. Цялата тя бе покрита със ситни листенца, водорасли, под които не се виждаше вода. Нито следа не се забелязваше от животните, които видяха през нощта. Спокойствие и мъртвило цареше навред.

Тогава двамата се прибраха в машината и се вдигнаха пак. Ян Бибиян беше мрачен.

– Накъде? – попита Калчо.

– Къде назад?

– В царството на Ягага. За сбогом.

– Значи, ще се връщаме вече на Земята?

– Да, но нека се простим с гостоприемния Ягага.

Силата на суеверието

Шагада и Дагада чакаха с нетърпение завръщането на Ян Бибиян и бяха станали много нервни. Не ги съдржаше на едно място. Често излизаха и гледаха по небето да зърнат „Светкавица“ или да чуят нейния шум. Нощта прекараха безпокойни и тревожни, а на другия ден рано-рано, придружени от Магу, отидоха при пещерата, гдето щяха да слезат Ян Бибиян и Калчо, и останаха да чакат.

Те престояха там почти целия ден и когато, отчаяни, искаха да си тръгнат, защото скоро щеше да се стъмни, те видяха, че „Светкавица“ се зададе на хоризонта, пристигна бързо, направи няколко обиколки и се спусна близо при тях. Царските дъщери почнаха да подскачат от радост и весело да викат.

Ян Бибиян слезе пръв от машината. Шагада се спусна весело към него и го хвана за ръка.

– Е, как прекарахте по пътя? Вие сте видели много хубави неща, много хубави, много хубави! – почна да повтаря като на песен Шагада.

В това време слезе и Калчо. Дагада се спусна към него с радостни викове:

– Разкажете, разкажете ни скоро! Ах, с какво нетърпение ви чакаме! Мислехме, че няма вече да се върнете.

– Обиколихте ли навсякъде?

– Нали е хубава нашата Маха?

– Видяхте ли елмазената планина?

– Ах, това е едно чудо... На Ваха сигурно такова нещо няма.

Така питаха и разпитваха една през друга, оживени от радост, двете царски дъщери, а Ян Бибиян и Калчо едвам смогваха да им отговарят.

– Кое най-много ви харесва?

– Ще ви кажа кое най-много ни учуди – каза Ян Бибиян.

– Кое? – викнаха двете момичета отведнъж.

– Вашите свещени животни.

– Ао! – изпищяха царските дъщери и припаднаха изведнъж. После почнаха да се тръшкат на земята и да бръщолевят несвързано.

Магу се притече да ги свестява.

– Какво?... Какво стана? – запита изведнъж Ян Бибиян.

Магу не отговори. Той се заблъска по бедрата с дългите си ръце и само повтаряше:

– Ао, ао!...

И тия звукове, които произнасяше, наподобяваха виенето на куче...

– Какво? Какво стана? – почна да го дърпа Ян Бибиян.

– Онзи, който види свещените животни, не може никога да се жени. Забранено е. И всеки, който се допре до него, не може да се жени. Какво нещастие! – обясни бързо Магу.

Той повдигна и изправи двете момичета, които едва се задържаха на краката си. Те похлупиха лицата си с ръце и не смееха да погледнат към Ян Бибиян и Калчо.

– Магу, да бягаме, Магу, скоро да бягаме! – извика отведнъж Шагада...

Тя се спусна с високи и големи скокове на пневматическите си крака и почна да бяга с всичка сила. Дагада я последва. Магу отчаян се спусна подире им.

Ян Бибиян и Калчо останаха сами.

Те се погледнаха мълчаливо.

– Отървахме се... – рече Калчо.

– Да – каза Ян Бибиян мрачно.

– Ами сега?...

Ян Бибиян погледна небето, което беше вече добило съвсем гъст мастилен цвят, защото Слънцето бе залязло и нощта настъпила.

Към Земята

Там горе се подаваше тъмносиният огромен кръг на Земята. Ян Бибиян вдигна ръка и я посочи:

– Сега там, Калчо!... Да не се бавим повече! През тая тъмна бездна да потърсим нашия път за родината!

Калчо се развълнува. Червенина покри лицето му, очите му светнаха радостно...

– Хайде, качвай се! – рече Ян Бибиян.

Калчо скочи бързо на стълбата, полази по нея и се изгуби в тялото на „Светкавица“. Ян Бибиян го последва.

След малко голямото тяло на машината трепна и тя леко се отдели от твърдата повърхност на Луната, издигна се и се отправи към висинето.

Ян Бибиян отвори радиоапарата.

– Ало! Ало! Иа, Иа!.

Той не чака много. Гласът на Иа се обади.

– Вече тръгваме – каза Ян Бибиян.

– Чакаме ви с нетърпение – отговори радостно Иа. – Земята цяла ви чака! Бързайте, бързайте, бързайте!

Ян Бибиян даде най-голяма скорост.

Веднага усетиха, че напушат тънкия слой въздух, който обкръжаваше Луната, и потънаха в етера, в пустото междупланетно пространство.

Те летяха със страшна скорост и почнаха да преминават със светкавична бързина светли и тъмни пространства, унесени от една мисъл – Земята, Земята, Земята!

Те непрекъснато наблюдаваха нейния царствен вид, който постепенно се увеличаваше.

Те не усещаха ни умора, ни глад, ни студ. Те летяха и сърцата им се вълнуваха при мисълта, че скоро ще видят прекрасната родна планета и че краката им ще стъпят на нейната зелена повърхност.

Най-после, след дълго и светкавично летене, пред тях се изпречи тя – Земята – и „Светкавица“ потъна в нейната атмосфера.

Гърдите на двамата пътешественици се напълниха със земния роден въздух, който като жизнена струя премина по цялото тяло и го освежи.

Те въздъхнаха облекчено.

– Пристигнахме! – извика възторжено Ян Бибиан.

– Пристигнахме! – повтори Калчо.

Двамата свалиха шапки и почнаха да махат и да поздравяват своята мила, родна планета...

КРАЙ

© 1934 Елин Пелин

Източник: <http://bezmonitor.com>, OCR: Фани

Избрани съчинения в шест тома, Том пети
Издателство „Български писател“, София, 1978

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1898>]